

# **Návrhy opatření ke zlepšení odpadového hospodářství statutárního města Zlín**

Bc. Kateřina Menšíková

---

Diplomová práce  
2025



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta managementu a ekonomiky

---



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta managementu a ekonomiky  
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2024/2025

# ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

|                   |                                                                              |
|-------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| Jméno a příjmení: | Bc. Kateřina Menšíková                                                       |
| Osobní číslo:     | M23316                                                                       |
| Studijní program: | N0413A050031 Management a marketing                                          |
| Specializace:     | Management veřejné správy a regionálního rozvoje                             |
| Forma studia:     | Kombinovaná                                                                  |
| Téma práce:       | Návrhy opatření ke zlepšení odpadového hospodářství statutárního města Zlína |

## Zásady pro vypracování

### Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

#### I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši z oblasti odpadového hospodářství.

#### II. Praktická část

- Provedte analýzu odpadového hospodářství ve statutárním městě Zlín.
- Navrhněte opatření ke zlepšení odpadového hospodářství statutárního města Zlína.

### Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran  
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

LANGET, David a MAHMOUDI, Said. *EU Environmental Law and Policy*. Oxford: Oxford University Press, 2016. ISBN 978-01-98753-93-3.  
MUKHERJEE, Gunjan a Sunny DHIMAN, ed. *Waste Management: Opportunities and Challenges for Sustainable Development*. Boca Raton: CRC Press, 2022. ISBN 978-0-429-34110-6.  
NOVÁK, Adam. *Mikroplasty a plasty z právního pohledu*. Praha: Univerzita Karlova, 2022. ISBN 978-80-7630-026-2.  
VEBER, Jaromír a ŠVECOVÁ Lenka. *Udržitelnost a udržitelný management*. Praha: Grada, 2023. ISBN 978-802-7108-978.  
YASER, Abu Zahrim, Husnul Azan TAJARUDIN a Asha EMBRANDIRI, ed. *Waste Management, Processing and Valorisation*. Singapore: Springer Nature, 2022. ISBN 978-981-16-7653-6.

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jiří Zicha, Ph.D.  
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: 10. února 2025  
Termín odevzdání diplomové práce: 25. dubna 2025

L.S.

---

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.  
děkan

---

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.  
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2025

# PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

## Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení diplomové práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

## Prohlašuji, že

- jsem na diplomové práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

Ve Zlíně, dne .....

.....  
podpis autora



## **ABSTRAKT**

Diplomová práce s názvem Návrhy opatření ke zlepšení odpadového hospodářství statutárního města Zlín se skládá ze dvou hlavních částí. Teoretická část obsahuje vývoj odpadového hospodářství, definuje základní pojmy a druhy odpadů a popisuje principy nakládání s odpady. Dále je v teoretické části vymezen právní a institucionální rámec odpadového hospodářství na úrovni EU a ČR. Praktická část zahrnuje charakteristiku geografického vymezení a demografického vývoje obyvatel Zlína. Je provedena analýza systému odpadového hospodářství, produkce odpadů, zařízení pro nakládání s odpady, vytríděnosti jednotlivých komodit, finančních aspektů odpadového hospodářství a aktivit v této oblasti. Na závěr jsou navrženy opatření ke zlepšení, které vycházejí z provedené analýzy a ze spolupráce s vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství krajského úřadu Zlín a s referentkou odpadového hospodářství magistrátu Zlín. Návrhy opatření mají za cíl přispět k efektivnějšímu fungování současného systému odpadového hospodářství.

Klíčová slova: odpadové hospodářství, odpad, produkce odpadů, statutární město Zlín, legislativa

## **ABSTRACT**

The thesis entitled Proposals for measures to improve the waste management of the statutory city of Zlín consists of two main parts. The theoretical part contains the development of waste management, defines the basic concepts and types of waste and describes the principles of waste management. Furthermore, the theoretical part defines the legal and institutional framework of waste management at the EU and Czech Republic level. The practical part includes an characteristic of the geographical delimitation and demographic development of the population of Zlín. An analysis is made of the waste management system, waste production, waste management facilities, sorting of individual commodities, financial aspects of waste management and activities in this area. Finally, suggestions for improvement measures are proposed, based on the analysis and on cooperation with the head of the Environment and Agriculture Department of the Zlín Regional Authority and the waste management officer of the Zlín Municipality. The proposed measures aim to contribute to a more efficient functioning of the current waste management system.

Keywords: waste management, waste, waste production, statutory city of Zlín, legislation

Ráda bych poděkovala především vedoucímu mé diplomové práce, panu JUDr. Jiřímu Zichovi, za jeho vstřícnost, odborné vedení, cenné rady a ochotu při konzultacích, které mi velmi pomohly při zpracovávání této práce.

Zároveň bych chtěla poděkovat paní vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství krajského úřadu Zlín a paní referentce odpadového hospodářství statutárního města Zlín. Děkuji za poskytnutí potřebných materiálů a za možnost nahlédnout do praktického fungování odpadového hospodářství ve Zlíně.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

# OBSAH

|                                                                                                       |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>ÚVOD.....</b>                                                                                      | <b>11</b> |
| <b>CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....</b>                                                            | <b>12</b> |
| <b>I TEORETICKÁ ČÁST.....</b>                                                                         | <b>13</b> |
| <b>1 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ.....</b>                                                                   | <b>14</b> |
| 1.1 HISTORIE ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ .....                                                            | 14        |
| 1.2 SOUČASNÉ ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ.....                                                               | 15        |
| 1.3 POJEM A CHARAKTERISTIKA ODPADU.....                                                               | 17        |
| 1.4 DRUHY ODPADŮ .....                                                                                | 17        |
| 1.4.1 Komunální odpad .....                                                                           | 18        |
| 1.4.2 Třídění komunálního odpadu dle Katalogů odpadů kategorie 20 .....                               | 20        |
| 1.5 PRINCIPY NAKLÁDÁNÍ S ODPADY .....                                                                 | 21        |
| 1.5.1 Opětovné využití odpadů .....                                                                   | 24        |
| 1.5.2 Recyklace odpadů .....                                                                          | 24        |
| 1.5.3 Biologické zpracování odpadů .....                                                              | 24        |
| 1.5.4 Tepelné zpracování .....                                                                        | 24        |
| 1.5.5 Skládkování.....                                                                                | 25        |
| 1.6 MODERNÍ TRENDY A TECHNOLOGIE V ODPADOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ .....                                       | 25        |
| <b>2 PRÁVNÍ A INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ.....</b>                                  | <b>29</b> |
| 2.1 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ EU.....                                                                     | 29        |
| 2.1.1 Právní rámec odpadového hospodářství EU .....                                                   | 29        |
| 2.1.2 Institucionální rámec .....                                                                     | 30        |
| 2.1.3 Programy EU.....                                                                                | 31        |
| 2.2 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY .....                                                       | 32        |
| 2.2.1 Právní rámec odpadového hospodářství ČR .....                                                   | 32        |
| 2.2.2 Plány odpadového hospodářství.....                                                              | 34        |
| <b>II PRAKTICKÁ ČÁST.....</b>                                                                         | <b>36</b> |
| <b>3 STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN.....</b>                                                                   | <b>37</b> |
| 3.1 POLOHA A GEOGRAFICKÉ VYMEZENÍ.....                                                                | 37        |
| 3.2 STRUKTURA A VÝVOJ OBYVATELSTVA .....                                                              | 38        |
| <b>4 ANALÝZA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ VE STATUTÁRNÍM MĚSTĚ ZLÍN .....</b>                              | <b>39</b> |
| 4.1 SYSTÉM ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ VE STATUTÁRNÍM MĚSTĚ ZLÍN .....                                    | 39        |
| 4.2 PRODUKCE ODPADŮ V LETECH 2019-2023 .....                                                          | 40        |
| 4.2.1 Vývoj produkce směsného komunálního odpadu a biologicky rozložitelného komunálního odpadu ..... | 41        |
| 4.2.2 Vánoční stromky součást bioodpadu .....                                                         | 42        |

|          |                                                                                                                             |            |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 4.3      | VELKOOBJEMOVÝ ODPAD .....                                                                                                   | 44         |
| 4.3.1    | Černé skládky .....                                                                                                         | 44         |
| 4.4      | SBĚRNÉ DVORY A DALŠÍ ZAŘÍZENÍ PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY VE ZLÍNĚ.....                                                          | 46         |
| 4.4.1    | Sběrný dvůr Zálešná.....                                                                                                    | 47         |
| 4.4.2    | Sběrný dvůr Louky .....                                                                                                     | 50         |
| 4.4.3    | Sběrný dvůr Malenovice .....                                                                                                | 53         |
| 4.4.4    | Skládka odpadů Suchý důl .....                                                                                              | 56         |
| 4.4.5    | Kompostárna Suchý důl .....                                                                                                 | 58         |
| 4.4.6    | Dotříd'ovací linka Louky .....                                                                                              | 59         |
| 4.5      | VÝVOJ VYTŘÍDĚNOSTI JEDNOTLIVÝCH KOMODIT VE MĚSTĚ ZLÍN .....                                                                 | 59         |
| 4.5.1    | Celkové množství vytríděného odpadu všemi subjekty .....                                                                    | 59         |
| 4.5.2    | Míra třídění .....                                                                                                          | 60         |
| 4.6      | FINANČNÍ ASPEKTY ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ.....                                                                               | 61         |
| 4.6.1    | Financování odpadového hospodářství .....                                                                                   | 61         |
| 4.7      | AKTIVITY V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ .....                                                                            | 62         |
| 4.7.1    | Kampaň „Jak moc (ne)třídíme odpad?“ .....                                                                                   | 62         |
| 4.7.2    | Tříd'me smysluplně .....                                                                                                    | 64         |
| 4.7.3    | Soutěž o keramickou popelnici .....                                                                                         | 65         |
| <b>5</b> | <b>POLOSTRUKTUROVANÉ ROZHOVORY.....</b>                                                                                     | <b>66</b>  |
| 5.1      | ROZHOVOR S VEDOUCÍ ODBORU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A ZEMĚDĚLSTVÍ.....                                                            | 66         |
| 5.2      | ROZHOVOR S REFERENTKOU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ.....                                                                         | 68         |
| <b>6</b> | <b>SHRNUTÍ ANALYTICKÉ ČÁSTI.....</b>                                                                                        | <b>70</b>  |
| <b>7</b> | <b>NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ VE<br/>STATUTÁRNÍM MĚSTĚ ZLÍN .....</b>                                       | <b>72</b>  |
| 7.1      | EDUKACE OBČANŮ MĚSTA ZLÍN .....                                                                                             | 72         |
| 7.1.1    | Jak na velkoobjemový odpad .....                                                                                            | 72         |
| 7.1.2    | Jak správně odložit vánoční stromek.....                                                                                    | 75         |
| 7.2      | NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ VE SBĚRNÝCH DVORECH .....                                                                                | 77         |
| 7.2.1    | Vybudování Reuse pointu ve sběrném dvoře Zálešná s výhledem<br>rozšíření sítě Reuse pointů na dalších místech ve Zlíně..... | 77         |
| 7.2.2    | Návrhy opatření ke zlepšení provozu ve sběrném dvoře Louky .....                                                            | 82         |
|          | <b>ZÁVĚR.....</b>                                                                                                           | <b>90</b>  |
|          | <b>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY .....</b>                                                                                      | <b>91</b>  |
|          | <b>SEZNAM OBRÁZKŮ .....</b>                                                                                                 | <b>97</b>  |
|          | <b>SEZNAM TABULEK.....</b>                                                                                                  | <b>98</b>  |
|          | <b>SEZNAM GRAFŮ .....</b>                                                                                                   | <b>99</b>  |
|          | <b>SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK .....</b>                                                                             | <b>100</b> |

## ÚVOD

Odpadové hospodářství je klíčovým faktorem pro zajištění udržitelného rozvoje každého města. Vzhledem k dynamickému růstu urbanizovaných oblastí a neustálému zvyšování objemu produkovaných odpadů se stává efektivní nakládání s odpady jedním z největších enviromentálních a technických výzev současnosti. Efektivní správa odpadového hospodářství zahrnuje nejen sběr, přepravu a zpracování odpadů, ale i osvětu, zapojení obyvatel a rozvoj příslušné infrastruktury pro jejich třídění a recyklaci. Město Zlín, jako významné statutární město České republiky, se v posledních letech potýká s rostoucími nároky na správu odpadu, a to jak souvislosti s narůstajícím počtem obyvatel, tak s rozvojem průmyslu a obchodu. Proto je důležité zaměřit se na zlepšení odpadového hospodářství a najít efektivní způsoby jeho optimalizace.

V rámci diplomové práce je hlavním cílem navrhnout relevantní opatření, která by vedla ke zlepšení odpadového hospodářství ve statutárním městě Zlín. Práce vychází z analýzy současného stavu nakládání s odpady ve městě, identifikuje klíčové problémy a na jejich základě předkládá konkrétní návrhy na zlepšení. V současné době čelí Zlín, stejně jako mnoho jiných měst, problémům spojeným s nedostatečnou motivací obyvatel k třídění odpadu a nízkou mírou recyklace. Dalším problémem jsou rostoucí náklady na sběr a likvidaci odpadu, což ztěžuje udržitelné fungování systému.

Pro efektivní zlepšení odpadového hospodářství ve Zlíně je nutné přistoupit k holistickému přístupu, který zahrnuje jak technické, tak i legislativní a organizační aspekty. Základním předpokladem pro zlepšení situace je důkladné zmapování současného stavu odpadového hospodářství, a to jak z hlediska legislativních předpisů, tak i aktuálního fungování jednotlivých složek systému.

Navrhovaná opatření v této práci budou zaměřena na několik klíčových oblastí. Prvním opatření se bude týkat edukace občanů města Zlín. Město Zlín trápí neukázněné chování občanů především v oblasti nakládání s vánočními stromky a tvorbou černých skládek. Další opatření se budou týkat sběrných dvorů, a to konkrétně návrhů na zlepšení ve sběrných dvorech Louky a Zálešná.

S ohledem na legislativní směrnici Evropské unie a národní politiky v oblasti odpadového hospodářství je nezbytné přijmout konkrétní kroky, které povedou k efektivnímu snižování skládkovaného odpadu, zvýšení recyklace a minimalizaci ekologického dopadu. Na závěr práce bude vyhodnocení efektivity navržených opatření.

## CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem diplomové práce je analyzovat současný stav odpadového hospodářství ve statutárním městě Zlín a navrhnout opatření ke zlepšení efektivity systému nakládání s odpady. Dílčími cíli jsou analýza produkce odpadu, třídění, fungování sběrných dvorů a finančních aspektů s odpadovým hospodářstvím souvisejícími. Hypotéza zahrnuje předpoklad, že edukace občanů není dostatečná.

V teoretické části si klade autorka diplomové práce za cíl definovat základní pojmy týkající se odpadového hospodářství. Teoretická část obsahuje také vymezení druhů odpadů, principy nakládání s odpady, moderní trendy v oblasti nakládání s odpady. Cílem další kapitoly je vymezení systému právního a institucionálního rámce v EU a ČR.

Teoretická část vychází z literární rešerše z českých i cizojazyčných zdrojů. Hlavními zdroji je odborná literatura v tištěné i elektrické podobě a sekundárními zdroji jsou především internetové stránky a články, které slouží pro doplnění aktuálních informací.

V teoretické části byla použita metoda teoretického vymezení pojmů, která sloužila k definici základních pojmů souvisejících s odpadovým hospodářstvím. Teoretická část dále obsahuje metodu komparativní, jejímž cílem bylo porovnání právních a institucionálních rámců odpadového hospodářství na úrovni EU a ČR, metodu postupu a metodu rešerše.

Autorka diplomové práce v praktické části aplikuje poznatky z teoretické části na analýzu systému nakládání s odpady ve statutárním městě Zlín. Tato část obsahuje analýzu produkce odpadů v období 2019 až 2023, analýzu hospodaření sběrných dvorů a dalších zařízení sloužících pro nakládání s odpady, vývoj vytríděnosti jednotlivých komodit ve městě Zlín. Zohledněny jsou také finanční aspekty a aktivity v oblasti odpadového hospodářství. V celé praktické části je uplatněna metoda praktické aplikace, která slouží k přenesení informací získaných z teoretické části do praktické části a metoda syntézy.

Součástí praktické částky je i shrnutí získaných poznatků ze získaných analýz a rozhovorů. Na základě těchto získaných poznatků jsou sestaveny čtyři návrhy, které jsou uvedeny v závěru praktické části. Všechny návrhy byly konzultovány a představeny vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství krajského úřadu Zlín a referentce odpadového hospodářství statutárního města Zlín. Jedno z opatření bylo realizováno v průběhu psaní diplomové práce a ostatní byly předloženy jako návrhy. V této části byla provedena metoda postupu a deduktivní metody, které umožnily odvodit konkrétní doporučení na základě analytických výsledků a teoretických předpokladů.

## **I    TEORETICKÁ ČÁST**

## 1 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Odpadové hospodářství je technologickým odvětvím, které se dotýká všech stupňů spotřebního a výrobního cyklu. Jedná se o cyklus od těžby surovin, přes výrobu, dopravu a samotnou spotřebu produktů, až po jejich odstranění. Po uplynutí doby životnosti se ze surovin stávají odpady (odpady ze spotřeby). (Kuraš, 2008)

Významný podíl odpadů tvoří vedlejší materiály, které vznikají při výrobě těchto produktů (odpady z výroby). Odpadové hospodářství ovlivňuje všechny složky národního hospodářství. Mezi hlavní cíle odpadového hospodářství patří předcházení vzniku odpadů nebo jejich omezení. V případě, že odpady vzniknou, tak je zapotřebí s nimi nakládat, tak aby mohly být maximálně využity jako druhotné suroviny a aby minimálně narušovaly životní prostředí. (Kuraš, 2008)

### 1.1 Historie odpadového hospodářství

Historie odpadového hospodářství se vyvíjela v závislosti na technologických pokrocích, změnách ve společnosti a rostoucí urbanizaci. Správné nakládání s odpady, i když nebylo v minulosti tak komplexní jako dnes, má dlouhou tradici. Vývoj odpadového hospodářství je úzce spojen s rostoucími městy, industrializací a změnami životního stylu, které vedly k větší produkci odpadů. (Jančářová, 2014)

S příchodem industrializace a rychlým růstem měst během 19. století se začala produkce odpadu rapidně zvyšovat. Městské oblasti začaly čelit problémům se znečištěním, zejména díky rostoucí populaci a vzrůstajícímu množství průmyslových a domácích odpadů. Mnoho měst nemělo dostatečné infrastruktury pro sběr odpadu a neexistovaly žádné regulace nebo organizované metody pro zpracování odpadu. V tomto období se začala rozvíjet průmyslová výroba, což vedlo k novým typům odpadu, jako byly kovy, sklo, papír a později plastové materiály. Města, jako Londýn, Paříž nebo New York, čelila problémům s odpady, které se hromadily na ulicích, protože neexistoval centralizovaný systém sběru a odstraňování odpadu. To vedlo k nebezpečným hygienickým podmínkám a šíření nemocí. (Jančářová, 2014)

S technologickými pokroky a rozvojem hygienických a enviromentálních předpisů ve 20. století došlo k postupnému zlepšení v nakládání s odpady. V tomto období se začaly implementovat první formy organizačního sběru odpadu a jeho likvidace. V roce 1972 byla v Stockholmu uspořádána Stockholmská konference o životním prostředí, která upozornila

na význam ochrany přírody a udržitelného nakládání s odpady. To vedlo k prvnímu přijetí legislativních předpisů, které upravovaly nakládání s odpady na národní úrovni. V roce 1980 vznikly první národní a mezinárodní normy pro recyklaci odpadu, přičemž recyklace odpadů začala být považována za nezbytnou součást moderního odpadového hospodářství. (Odpadové hospodářství a cirkulární ekonomika, 2025)

## 1.2 Současné odpadové hospodářství

Současné odpadové hospodářství v České republice se řídí principy udržitelnosti a cirkulární ekonomiky, přičemž hlavním cílem je minimalizace odpadu, jeho efektivní využití a omezení skládkování. Česká republika se v posledních letech snaží přizpůsobit evropským normám a splnit požadavky vyplývající z legislativy Evropské unie. Hlavním právním předpisem v oblasti odpadového hospodářství je zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, který nahrazuje předchozí právní úpravu a zavádí nová opatření v souladu s požadavky EU.

Klíčovým prvkem je hierarchie nakládání s odpady:

- prevence vzniku odpadu – snaha minimalizovat množství vyprodukovaného odpadu například podporou opakovaně použitelných obalů a omezením jednorázových plastů,
- opětovné použití – podpora opravy a znovuvyužití výrobků, což snižuje potřebu nových surovin,
- recyklace – materiálové využití odpadu k výrobě nových produktů,
- energetické využití – spalování odpadu za účelem výroby tepla a elektřiny,
- skládkování – nejméně žádoucí způsob, jehož podíl je nutné snižovat. ((Evropská strategie pro plasty v oběhovém hospodářství, 2018)

V souladu s těmito principy má ČR několik konkrétních cílů:

- zvýšit míru recyklace komunálního odpadu na 55 % do roku 2025, 60 % do roku 2030 a 65 % do roku 2035,
- snížit podíl skládkovaného odpadu na 10 % do roku 2035,
- od roku 2030 zakázat skládkování recyklovatelných a využitelných odpadů. (Evropská strategie pro plasty v oběhovém hospodářství, 2018)

Třídění odpadu v ČR je na poměrně vysoké úrovni, ale stále existují rezervy v efektivitě recyklace. Česká republika patří k evropským lídrům ve sběru tříděného odpadu. V roce 2023 bylo tříděno 42 % komunálního odpadu. Přesto zůstává problémem nízká míra skutečné recyklace. I když občané třídí odpad, ne všechno se podaří recyklovat kvůli znečištění materiálu nebo nedostatku kapacit na zpracování. Zlepšení vyžaduje rozšíření recyklačních kapacit, zejména pro plasty a bioodpad. Novinkou je zavedení povinného sběru bioodpadu, který by měl snížit množství směsného komunálního odpadu. Od roku 2025 bude také povinný systém zálohování plastových lahví a plechovek, což by mělo výrazně zvýšit jejich recyklaci. (Odpadové hospodářství a cirkulární ekonomika, 2025)

Vzhledem k postupnému útlumu skládkování roste důležitost energetického využití odpadu. V ČR v současnosti funguje pět zařízení na energetické využití odpadu, která spalují nerecyklovatelné složky odpadu a vyrábějí z nich teplo a elektřinu:

1. ZEVO Malešice (Praha) – největší spalovna komunálního odpadu v ČR, zásobuje teplem část Prahy;
2. SUEZ Plzeň – moderní zařízení na energetické využití odpadu;
3. Termizo Liberec – slouží pro likvidaci odpadu z Libereckého kraje;
4. spalovna Brno – významný producent tepla pro brněnskou soustavu centrálního vytápění;
5. spalovna v Chotíkově – jedná z nejmodernějších v ČR, klade důraz na ekologické technologie (Odpadové hospodářství a cirkulární ekonomika, 2025)

I přes tyto kapacity se v ČR energeticky využívá pouze okolo 12 % komunálního odpadu, což je pod evropským průměrem. V západních zemích, jako je Německo nebo Švédsko, se tímto způsobem zpracovává více než 50 % odpadu. Do budoucna je proto nutné rozšířit kapacity ZEVO a zlepšit efektivitu využití odpadního tepla. (Odpadové hospodářství a cirkulární ekonomika, 2025)

Skládkování je stále nejčastějším způsobem nakládání s odpadem v ČR, což je v rozporu s evropským trendem. Více než 40 % komunálního odpadu stále končí na skládkách, proto vláda postupně navyšuje poplatky za skládkování, aby motivovala obce a firmy k větší recyklaci a využívání alternativních metod. Od roku 2030 bude skládkování recyklovatelných a využitelných odpadů zakázáno. (Odpadové hospodářství a cirkulární ekonomika, 2025)

Dle názoru autorky diplomové práce zůstává problémem nedostatek alternativních způsobů nakládání s odpadem. Pokud se nepodaří včas rozšířit kapacity recyklace a energetického využití odpadu, hrozí, že se odpad bude vyvážet do zahraničí nebo se zvýší nelegální ukládání odpadu.

### 1.3 Pojem a charakteristika odpadu

Opad je označován jako movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má povinnost nebo úmysl se zbavit. Zbavováním odpadu se rozumí předání movité věci nebo odstranění. V případě pochybnosti, zda je nějaké movitá věc považována za odpad či nikoliv, rozhoduje krajský úřad, a to na žádost vlastníka nebo z moci úřední. Rozhodnutí probíhá v rámci správního řízení, tedy proti rozhodnutí je přípustný opravný prostředek. (Malčeková, Šimek, 2014)

### 1.4 Druhy odpadů

Katalog odpadů je definován v zákonu č. 541/2020 Sb., o odpadech, kategorie a druh odpadu je určen prováděcím předpisem, vyhláškou 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (dále jen „Katalog odpadů“). Katalog odpadů poskytuje systematický přehled různých druhů odpadů a jejich klasifikaci, což je klíčové pro efektivní nakládání s odpady a pro ochranu životního prostředí. (Česko, 2021)

Katalog odpadů obsahuje skupiny odpadů, které jsou značeny 01 až 20. Zařazení konkrétních odpadů je pod šestimístním katalogovým číslem, první dvojčíslí označuje skupinu, druhé dvojčíslí označuje podskupinu a třetí dvojčíslí druh odpadu. Pro označení odpadu lze použít od roku 2024 i osmimístní katalogová čísla. Odpady jsou pro účely evidence zařazení jako odpady nebezpečné označené písmenem „N“, a odpady zařazené jako odpady ostatní jsou označené písmenem „O“. V případě, že v katalogu není takový druh odpadu, který by mohl být označen písmenem „N“ ani „O“ je použito označení „N/O“. (Katalog odpadů, 2025)

Katalog odpadů obsahuje celkem 20 skupin odpadů, jimiž jsou:

- skupina 01 - odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene;
- skupina 02 - odpady ze zemědělství, zahradnictví, rybářství, lesnictví, myslivosti a z výroby a zpracování potravin;

- skupina 03 – odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky;
- skupina 04 – odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu;
- skupina 05 – odpady ze zpracování ropy, čištění zemního planu a z pyrotechnického zpracování uhlí;
- skupina 06 – odpady z anorganických chemických procesů;
- skupina 07 – odpady z organických chemických procesů;
- skupina 08 – odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot, lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev skupina 06 – odpady z anorganických chemických procesů;
- skupina 09 – odpady z fotografického průmyslu;
- skupina 10 – odpady z tepelných procesů;
- skupina 11 – odpady z chemických povrchových úprav;
- skupina 12 – odpady z tváření a z fyzikálních a mechanické povrchové úpravy kovů a plastů;
- skupina 13 – odpady olejů a odpady kapalných paliv;
- skupina 14 – odpadní organická rozpouštědla, chladicí s hnací média;
- skupina 15 – odpadní obaly;
- skupina 16 – odpady v tomto katalogu jinak neurčené;
- skupina 17 – stavební a demoliční odpady;
- skupina 18 – odpady ze zdravotnictví a veterinární péče anebo z výzkumu s nimi souvisejícího;
- skupina 19 – odpady ze zařízení určeného pro nakládání s odpady;
- skupina 20 – komunální odpady. (Česko,2021)

#### 1.4.1 Komunální odpad

Podle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, komunální odpad představuje směsný a tříděný odpad z domácností. Jedná se zejména o sklo, kovy, biologicky rozložitelný odpad, papír

a lepenku, obaly, odpadní elektrická a elektronická zařízení a objemný odpad (matrace a nábytek). Do komunálního odpadu nezahrnujeme odpad z výroby, lesnictví, zemědělství, rybolovu a další. (Komunální odpady, 2025)

Obec se stává původcem komunálního odpadu od okamžiku, kdy je odpad odložen na místo obcí k tomu určenému. Povinností obce je přebrat komunální odpad, který vznik na jejím území při činnosti nepodnikajících fyzických osob a musí určit místa pro oddělené soustředování komunálního odpadu. Za odděleně soustředované složky komunálního odpadu považujeme papír, plasty, sklo, kovy, nebezpečné odpady, biologicky rozložitelný odpad, jedlé oleje a tuky a také textil. (Komunální odpady, 2025)

Komunální odpady dle Katalogu odpadů tvoří skupinu číslo 20. V tabulce číslo 1 jsou vybrané druhy odpadů, které patří do skupiny komunální odpad. U daných odpadů je také kategorie, která určuje, zda se jedná o odpady nebezpečné označené písmenem „N“, nebo o odpady zařazené jako odpady ostatní jsou označené písmenem „O“. Z vybraných druhů komunálního odpadu tvoří nebezpečné odpady olej a tu neuvedený pod číslem 20 01 25 a barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky. (Katalog odpadů, 2025)

Tabulka 1 Vybrané druhy komunálního odpadu dle katalogu odpadů

| Kód odpadu | Název odpadu                                                             | Kategorie |
|------------|--------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 20         | Komunální odpad                                                          |           |
| 20 01 01   | Papír a lepenka                                                          | O         |
| 20 01 02   | Sklo                                                                     | O         |
| 20 01 08   | Oděvy                                                                    | O         |
| 20 01 25   | Jedlé olej a tuk                                                         | O         |
| 20 01 26*  | Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25                                 | N         |
| 20 01 27*  | Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky | N         |
| 20 01 39   | Plasty                                                                   | O         |
| 20 01 40   | Kovy                                                                     | O         |
| 20 02 01   | Biologicky rozložitelný odpad                                            | O         |
| 20 02 02   | Zemina a kameny                                                          | O         |
| 20 02 03   | Jiný biologicky nerozložitelný odpad                                     | O         |

|          |                                       |   |
|----------|---------------------------------------|---|
| 20 03    | Ostatní komunální odpady              |   |
| 20 03 01 | Směsný komunální odpad                | O |
| 20 03 07 | Objemný odpad                         | O |
| 20 03 99 | Komunální odpady jinak blíže neurčené | O |

(Zdroj: Vlastní zpracování dle katalogodpadu.cz)

#### 1.4.2 Třídění komunálního odpadu dle Katalogů odpadů kategorie 20

Sběrem odpadů rozumíme soustředování odpadů právnickou nebo fyzickou osobou za účelem předání odpadů k odstranění nebo využití. Třídění odpadů je sběr, kdy dochází k oddělení podle druhu a povahy konkrétního odpadu za účelem usnadnění jeho specifického zpracování (recyklací). V České republice se odděleně sbírá například sklo, papír, plasty, kovy, elektroodpad a objemový odpad, bioodpad, nebezpečný odpad a další. (Třídění odpadu, 2025)

##### Sklo

Pro sklo je určen zelený nebo bílý kontejner. U skla je velmi důležité třídit podle barev. Barevné sklo do zeleného kontejneru a bílé do bílého. Sklo se dá díky svým vlastnostem recyklovat prakticky do nekonečna. Do zeleného kontejneru patří například lahve od vína, alkoholických i nealkoholických nápojů a také tabulové sklo z oken a dveří. Bílý kontejner je určen pro čiré sklo jako jsou například lahve od kečupů, marmelád, zavařenin či lahve od nápojů. Do nádob určené pro sklo nepatří porcelán, zrcadla ani keramika. (Třídění odpady, 2025)

##### Papír

Průměrná česká domácnost vyprodukuje za rok ze všech tříděných odpadů nejvíce právě papíru. Pro papír jsou vymezeny modré kontejnery. Do modrých kontejnerů patří časopisy, noviny, sešity, papírové obaly, knihy a další. Naopak do kontejneru na papír nepatří celé svazky knih, mastný nebo nijak zničený papír ani dětské pleny. (Třídění odpady, 2025)

##### Plasty

Žlutý kontejner je určen pro plasty a v průměrné české popelnici zabírají nejvíce místa ze všech odpadů. Proto je nutné nejen jejich třídění ale také zmačkání před jejich vyhozením, aby zabírali co nejméně místa. Do těchto žlutých kontejnerů je možné vhazovat fólie, sáčky, plastové tašky, sešlápnuté PET lahve, obaly od pracích přípravků, kelímky od jogurtů a další.

Do žlutých kontejnerů nepatří mastné obaly se zbytky potravin nebo čistících přípravků, obaly od žiravin nebo jiných nebezpečných látek a další. (Tříděné odpady, 2025)

### **Elektroodpad**

Pokud se jedná o drobné elektronické zařízení a baterie tak se vhazují do speciálních červených kontejnerů. Ostatní staré nefunkční elektrické spotřebiče se odevzdávají zadarmo na místech označovaných „Místa zpětného odběru“, které nejčastěji bývají ve sběrných dvorech. (Tříděné odpady, 2025)

### **Bioodpad**

Za bioodpad je považován biologicky rozložitelný odpad rostlinného původu. Nejčastěji tento odpad pochází ze zahrad ale také i rostlinné zbytky z kuchyní. K tomuto odpadu jsou vyhrazeny hnědé popelnice a kontejnery či případně je možné odložit ve sběrném dvoře. (Tříděné odpady, 2025)

### **Nebezpečný odpad**

Nebezpečným odpadem je odpad či obal, který má nebezpečné vlastnosti. Tyto odpady mohou ohrozit zdraví lidí a životní prostředí. Za nebezpečný odpad jsou považovány barvy, lepidla, léky, rozpouštědla a další. Tento odpad musí být odstraněn ve speciálních zařízeních k tomu určenými. Nebezpečný odpad se za žádných okolností nesmí odkládat do nádob na směsný odpad. (Tříděné odpady, 2025)

## **1.5 Principy nakládání s odpady**

Dle zákona č. 541/2020, o odpadech každý je povinen „*nakládat s odpadem pouze způsobem stanoveným tímto zákonem a jinými právními předpisy vydanými na ochranu životního prostředí a zdraví lidí pro daný druh a kategorii odpadu; při nakládání s odpady nesmějí být překročeny limity znečišťování stanovené jinými právními předpisy na ochranu životního prostředí a zdraví lidí.*“

Tyto principy poskytují rámec pro efektivní a ekologické zacházení s odpady:

- respektování právních předpisů,
- dodržování limitů znečištění,
- odpovědné nakládání,
- evidence a sledování,

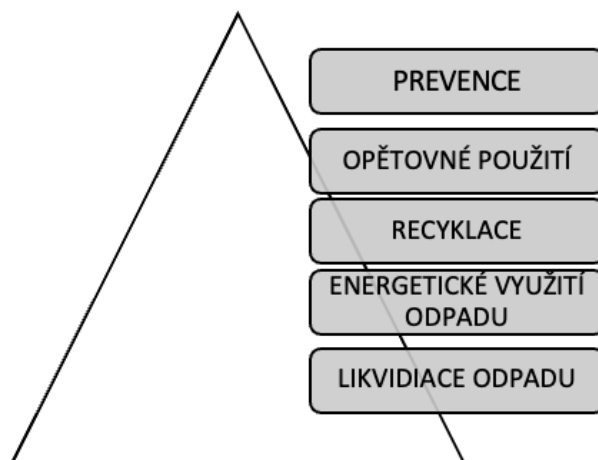
- minimalizace odpadu. (Česko, 2020)

Nakládání s odpady musí probíhat v souladu se zákonem o odpadech a dalšími legislativními normami, jako jsou například předpisy o ochraně ovzduší, vody a půdy. Zohledňující se specifika daného druhu odpadu (například nebezpečný odpad, komunální odpad) a jeho kategorie (například recyklovatelné materiály, biologicky rozložitelný odpad). Při manipulaci, přepravě, skladování nebo likvidaci odpadu nesmí být překročeny limity znečištění stanovené pro ochranu přírodních složek (půda, voda, vzduch) a veřejného zdraví. Každý držitel odpadu má odpovědnost zajistit jeho správné zpracování, ať už prostřednictvím recyklace, energetického využití, nebo ekologické likvidaci. Právníkové osoby a podnikatelé mají povinnost vést evidenci o druzích a množstvích odpadu, způsobech jeho nakládání a předávat tyto údaje příslušným úřadům. Předcházení vzniku odpadu a jeho množství je jedním ze základních principů tohoto zákon. Tento přístup zahrnuje podporu opětovaného použití materiálů a recyklace. (Malečková, 2014)

Porušení zákonných povinností při nakládání s odpady může vést k finančním sankcím (pokuty), odpovědnosti za způsobené ekologické nebo zdravotní škody nebo omezení činnosti firmy nebo pozastavení provozu. (Česko, 2020)

Nakládání s odpady je součástí odpovědného přístupu k životnímu prostředí. Hierarchie nakládání s odpady, jak ji stanovuje zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech, představuje postupný systém preferencí, jak odpady efektivně zpracovávat a minimalizovat jejich dopad na životní prostředí. Tento princip je znázorněn v podobě pyramidy, kde jednotlivé úrovně reflektují priority v nakládání s odpady, od nejvýhodnějších po nejméně žádoucí postupy.

Pro nakládání s odpady platí tato hierarchie:



Obrázek 1 Hierarchie nakládání s odpady

*Zdroj: Vlastní zpracování dle zákona č. 541/2020 Sb. o odpadech*

Prvním a nejdůležitějším krokem je předcházení vzniku odpadu. Prevence zahrnuje opatření, která minimalizují množství odpadu ještě před jeho vznikem. Patří sem například změny v designu výrobků, optimalizace výrobních procesů, používání trvanlivých a ekologických materiálů nebo podpora spotřebitelů k nákupu pouze nezbytných produktů. Druhá úroveň hierarchie klade důraz na opakované využití materiálů nebo produktů bez nutnosti jejich zpracování. Jde o prodloužení životního cyklu předmětů, například opravou poškozených zařízení, používáním znovu plnitelných obalů nebo darováním nepotřebných věcí. (Česko, 2020)

Pokud nelze odpady přímo znovu použít, je dalším krokem recyklace. Tímto procesem se odpady přeměňují na nové suroviny, které lze znovu použít při výrobě. Příkladem je třídění plastů, papíru, kovů nebo skla, jejich následné zpracování a opětovné využití v průmyslu. Energetické využití odpadu zahrnuje využití odpadu jako zdroje energie, například prostřednictvím spalování ve spalovnách za účelem výroby elektřiny nebo tepla. I když je toto řešení méně ekologické než recyklace, umožňuje alespoň částečně využít energetický potenciál odpadu. Posledním a nejméně žádoucím krokem je skládkování nebo jiná forma likvidace odpadu, která nemá žádný přínos pro další využití materiálů. Tento postup je považován za krajní řešení, pokud není možné odpad recyklovat, znovu použít nebo energeticky využít. Tato hierarchie odráží snahu o udržitelný přístup k odpadovému hospodářství, kde prevence a opětovné využití hrají klíčovou roli při ochraně přírodních zdrojů a minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí. (Kuraš, 2014)

### 1.5.1 Opětovné využití odpadů

Jedná se o způsob, kdy mohou být odpady opětovně použity nebo navráceny do původního procesu. Za opětovného použití jsou považovány vratné lahve, které jsou určeny k znovunaplnění. Dalším příkladem je obnošené šatstvo, pokud nekončí na skládce, ale skončí v obchodech s použitým textilem (second-handech). (Kuraš, 2014)

Často je termín opětovné použití zaměňován s termínem recyklace. Recyklace je mnohdy považována za environmentálně přátelské opatření, i když ve skutečnosti by mohla být považována za blízkou k odstranění. (Kuraš, 2014)

### 1.5.2 Recyklace odpadů

Pojmem recyklace se rozumí znovuvyužití, znovuzavedení do cyklu. Recyklaci lze definovat jako energetické či materiálové využívání zpracovatelských, výrobních či spotřebních odpadů, látek a energií v původní nebo pozměněné formě. (Kuraš, 2008)

Teoreticky lze z odpadu recyklovat obrovské množství materiálů, ale není to snadný úkol bez ohledu na to, jak se k tomu přistupuje. Nutná je identifikace podle vlastností a následné umístění do správné odpadní nádoby. (Worrell, 2021)

Recyklovat se nedá všechno, co se do kontejneru na tříděný odpad dostane. Důležité je, aby byl v dosahu zpracovatel, který umí takový druh materiálu zpracovat. Pokud však není, tak je často snazší a ekonomicky smysluplnější odpad energeticky využít. Energetickým využitím je myšleno spalení nebo vyexportování do zahraničí. (Recyklace, 2025)

### 1.5.3 Biologické zpracování odpadů

Kompostování představuje analogické pochody jako při přeměně organické hmoty v půdním prostředí. Jedná se o jeden z nejoblíbenějších recyklačních technologií pro organické odpady. Veškeré biologicky rozložitelné materiály je možné kompostovat. Kompostoval lze i heterogenní materiál, jako je komunální odpad, zbytky potravin nebo odpady z vybraných průmyslových odvětví. (Kuraš, 2008)

### 1.5.4 Tepelné zpracování

Jak tvrdí Kuraš (2008, s. 171) „Cílem energetického využití odpadů je využití jejich energetického obsahu k výrobě energie (obdobným způsobem jako paliv). Spalování je energetickým využitím pouze tehdy, jestliže použitý odpad nepotřebujeme pro vlastní zapálení ke spalování podpůrné palivo a vznikající teplo se použije pro potřebu vlastní nebo

*dalších subjektů nebo se odpad použije jako palivo v zařízeních na výrobu energie za podmínek stanovených příslušnými právními předpisy o ochraně ovzduší.“*

Tepelné zpracování je možnost energetického využití prostřednictvím zpracování odpadu. Příkladem je spalování odpadu, jehož výhodou je generování energie. Mezi nejpoužívanější technologie patří pyrolýzní spalování párou, spalování v rotačních pecích a plazmové spalování. (Mukherjee, 2022)

K nevýhodám spalování odpadů patří především vysoké investiční náklady na výstavby spaloven a také velmi vysoké náklady na provoz zařízení. Mezi další nevýhody patří vysoká produkce emisních plynů a tuhých škodlivin. (Spalování odpadu, 2025)

### **1.5.5 Skládkování**

Jedná se o nejstarší způsob zbavení se odpadu. Při skládkování se naprostá většina nevyužije a skončí uložená v zemi. Rozlišujeme tři typy skládek, prvním typem je skládka interních odpadů dále skládka ostatních odpadů a skládky nebezpečných odpadů. Tyto typy se liší druhy odpadu, které je možné na ně ukládat. (Skládkování, 2025)

Skládkování rozhodně nepatří k nejlepším způsobům ukládání odpadů. Na skládkách končí obrovské množství materiálů, které by bylo možné okamžitě využít. (Kuraš, 2008)

Dle Evropské strategie pro plasty v oběhovém hospodářství bude od roku 2030 zakázáno skládkování recyklovatelných a využitelných odpadů. (Evropská strategie pro plasty v oběhovém hospodářství, 2018)

## **1.6 Moderní trendy a technologie v odpadovém hospodářství**

Moderní trendy a technologie v odpadovém hospodářství se soustředí na zlepšení efektivity, minimalizaci odpadu a ochranu životního prostředí. V posledních letech se stávají stále populárnějšími řešení, která podporují recyklaci, cirkulární ekonomiku a udržitelnost. (Yaser, 2022)

Jedním z klíčových trendů je implementace pokročilých technologií pro třídění odpadu. Automatizované systémy s využitím robotiky a umělé inteligence umožňují rychlou a efektivní separaci různých odpadů, což výrazně zvyšuje míru recyklace. Inteligentní popelnice a kontejnery, které monitorují úroveň naplnění a optimalizují proces sběru odpadu, také přispívají k efektivnějšímu nakládání s odpady. (Kuraš, 2014)

Dalším trendem je využití digitálních nástrojů pro sledování a analýzu toku odpadu. Technologie, jako je internet věcí (IoT), umožňují sběr dat o produktech a odpadu v reálném čase, což poskytuje cenné informace pro zlepšení efektivity a rozhodování. Technologie blockchainu se začínají uplatňovat při sledování původu odpadu a jeho správné recyklaci, čímž zajišťují transparentnost a odpovědnost v celém řetězci. (Kuraš, 2014)

Cirkulární ekonomika, která klade důraz na opětovné využití materiálů a minimalizaci odpadu, se stává centrálním prvkem politiky odpadového hospodářství. Firmy a vlády implementují strategie zaměřené na prodloužení životnosti produktů, opravy a renovace, místo jejich nahrazování novými. (Odpadové hospodářství a cirkulární ekonomika, 2025)

Dle názoru autorky diplomové práce hraje odpovědné nakládání s odpady a implementace moderních technologií klíčovou roli ve vytváření udržitelné budoucnosti pro nás všechny.

Zjednodušeně lze cirkulární ekonomii definovat jako teorii, která se zabývá způsobem náhrady lineárních výrobních řetězců cirkulárními, a to s cílem minimalizovat vznikající odpad nejen v průběhu řetězce, ale i na jeho konci. (Kislingerová, 2021)

Cirkulární ekonomika (oběhové hospodářství) je ekonomický model zaměřený na minimalizaci odpadu, opětovné využívání materiálů a udržitelné nakládání se zdroji. Na rozdíl od tradičního lineárního modelu („vytěžit – vyrobit – spotřebovat – vyhodit“), cirkulární ekonomika usiluje o dlouhodobou životnost produktů, jejich recyklaci a znovuvyužití. Tento přístup se stává klíčovým v boji proti klimatické změně, znečištění planety a nadměrné spotřebě přírodních zdrojů. (Trendy v udržitelnosti a cirkulární ekonomice, 2024)

Mezi podporované iniciativy patří:

- opětovné použití materiálů – podpora opravárenství, reuse center a recyklace,
- snížení spotřeby plastů – omezení jednorázových plastových výrobků,
- digitální inovace v odpadovém hospodářství – zavedení chytrých systémů pro efektivnější třídění a sběr odpadu,
- kompostování a využití bioodpadu – rozšíření sběru bioodpadu a jeho využití v bioplynových stanicích. (Trendy v udržitelnosti a cirkulární ekonomice, 2024)

Z makroekonomického hlediska by cirkulární ekonomika měla vést ke snížení nároků na materiálové zdroje a přispět k ochraně životního prostředí. Z hlediska vlivu na

zaměstnanost se očekává, že bude nutné vyrábět méně produktů, ale s delší dobou životnosti. Na druhé straně dojde ke zvýšení potřeby sběru a zpracování odpadu což povede k rozšíření pracovních míst. Důsledkem tohoto trendů může dojít k poklesu výroby a případně i HDP. (Veber, 2023)

Cirkulární ekonomika se stává stále důležitější součástí globálního přechodu k udržitelnější budoucnosti, přičemž se zaměřuje na minimalizaci odpadu, zlepšení efektivity využívání přírodních zdrojů a podporu recyklace a opětovné využití materiálů. V posledních letech se objevily nové trendy, které přispívají k rozvoji oběhového hospodářství, inovacím v oblasti výroby a spotřeby a zlepšení ekologických výsledků. (Trendy v udržitelnosti a cirkulární ekonomice, 2024)

Jedním z klíčových trendů v cirkulární ekonomice je ekodesign, který se zaměřuje na navrhování produktů s ohledem na jejich životní cyklus. Tento přístup zahrnuje výrobu produktů, které jsou snadno opravitelné, recyklovatelné a mají delší životnost. Například modulární produkty, jako je moderní elektronika (například mobilní telefony, jejich součástky mohou být vyměněny a opraveny), umožňují spotřebitelům prodloužit životnost výrobku místo jeho vyhození. Tento trend se zároveň propojuje se sdílenou ekonomikou, kde místo vlastnictví produktů jsou naopak populární trendy pronájmu, půjčování a sdílení. (Trendy v udržitelnosti a cirkulární ekonomice, 2024)

Dalším významným trendem je pokročilá recyklace, která se zaměřuje na zlepšení technologií pro efektivní zpracování odpadu. Chemická recyklace, která umožňuje rozklad plastů na jejich základní chemické složky, je příkladem technologie, která by mohla významně zlepšit recyklaci plastových materiálů. Tato metoda otevírá možnosti pro recyklaci plastů, které by jinak byly nerecyklovatelné. Recyklace textilu je dalším trendem, který se stále více prosazuje, zejména díky novým technologiím, které umožňují efektivní separaci a zpracování syntetických a přírodních vláken. (Trendy v udržitelnosti a cirkulární ekonomice, 2024)

V oblasti digitálních inovací se objevují blockchain technologie, které umožňují transparentní sledování materiálových toků a původu surovin v dodavatelských řetězcích. To je důležité pro zajištění transparentnosti a odpovědnosti v rámci cirkulární ekonomiky, zejména pokud jde o udržitelnost a recyklovatelnost materiálů. Další digitalizace se týká využití digitálních pasů produktů, které spotřebitelům umožňují zjistit, jaký je životní cyklus výrobku, zda je recyklovatelný a jakým způsobem ho mohou správně zlikvidovat nebo znovu použít. V kombinaci s umělou inteligencí, která se používá k optimalizaci třídění

odpadu, tyto technologie zjednodušují a zefektivňují správu odpadu. (Trendy v udržitelnosti a cirkulární ekonomice, 2024)

Dalším trendem v cirkulární ekonomice se týká alternativních materiálů, jakou jsou bioplasty, které jsou vyráběny z obnovitelných zdrojů, jako jsou rostliny, řasy nebo škrob. Tyto materiály mají potenciál nahradit tradiční plasty, které jsou závislé na fosilních palivech a mají negativní vliv na životní prostředí. Bioplasty, které jsou kompostovatelné nebo biologicky odbouratelné, představují možnost pro snížení množství plastového odpadu, který končí na skládkách a v oceánech. Vedle biopolastů se také zkoumá použití houbového mycelia pro výrobu obalů a dalších materiálů, které jsou nejen ekologické, ale i inovativní v designu. (Trendy v udržitelnosti a cirkulární ekonomice, 2024)

V oblasti obchodních modelů se stále více prosazuje pronájem místo vlastnictví, což podporuje dlouhodobé využívání produktů a minimalizuje jejich nadměrnou spotřebu. Modely, které umožňují spotřebitelům pronajímat elektroniku, nábytek nebo dokonce oděvy, místo aby je kupovali, vedou k menší výrobě nových produktů a menšímu množství odpadu. Tento trend je podporován i vratnými obaly, které nacházejí využití v oblasti balení potravin, nápojů nebo kosmetiky. (Trendy v udržitelnosti a cirkulární ekonomice, 2024)

## **2 PRÁVNÍ A INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ**

### **2.1 Odpadové hospodářství EU**

Tato kapitola obsahuje vymezení právního a institucionálního rámce odpadového hospodářství EU dále také programy EU.

#### **2.1.1 Právní rámec odpadového hospodářství EU**

Právní rámec odpadového hospodářství Evropské unie (EU) je součástí širšího cíle udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí. Tento rámec zahrnuje soubor právních předpisů, směrnic a nařízení, které upravují nakládání s odpady na úrovni EU a stanoví povinnosti pro členské státy týkající předcházení vzniku odpadů, jejich sběru, recyklace, zpracování a zneškodnění. Právní předpisy EU v oblasti odpadového hospodářství mají za cíl snížit negativní dopady na životní prostředí a zdraví lidí a zároveň podporovat oběhové hospodářství, v němž se odpady považují za cenné zdroje, které je možné znovu využít. (Politika v oblasti životního prostředí, 2025)

České republice od roku 2004, kdy vstoupila do Evropské unie vzniká povinnost respektovat právní předpisy Evropské unie. Orgány Evropské unie vydávají směrnice, které jsou závazné v případě že se jedná o konečný efekt. (Kuraš, 2014)

Příkladem směrnice, týkajících se odpadového hospodářství je směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech. Další významnou směrnicí je Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/852 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech. Směrnice týkající se skládek odpadů upravuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/850 ze dne 30. května 2018. (Přehled směrnic, 2025)

Dále směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/849 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních. (Přehled směrnic, 2025)

Obecně závazné ve všech svých částech pro všechny členské státy EU jsou nařízení. Nařízení nelze transformovat formou vlastních zákonů. (Kuraš, 2014)

Dalším nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) je nařízení č. 1013/2006, které bylo přijato dne 14. června 2006. Toto nařízení se týká přepravy odpadů, konkrétně stanovuje pravidla pro přeshraniční přepravu odpadů a zaměřuje se na ochranu životního prostředí a zdraví lidí. (EUR-Lex, 2025)

Třetím právním předpisem, které orgány Evropské unie vydávají jsou rozhodnutí. Ty jsou závazná jako nařízení, ale pouze pro ty, komu jsou jmenovitě určena. Rozhodnutí nejsou transponována do národních předpisů. (Kuraš, 2014)

### **2.1.2 Institucionální rámec**

Institucionální rámec pro odpadové hospodářství v Evropské unii je založen na několika klíčových orgánech a institucích, které koordinují tvorbu politiky a její implementaci v členských státech. Evropská komise hraje klíčovou roli v navrhování legislativy a provádění politiky v oblasti odpadového hospodářství. Komise připravuje a aktualizuje směrnice a nařízení, které členské státy následně implementují do národních právních systémů. Kromě toho Komise monitoruje, jak členské státy plní své povinnosti vyplývající z evropských předpisů, a může zahájit řízení proti těm, kteří poruší právní předpisy EU. K těm opatřením využívá Evropský parlament, který je spolu zákonodárcem v legislativním procesu EU. (Typy orgánů a institucí EU, 2025)

Poslanci Evropského parlamentu diskutují, navrhuje a schvalují právní předpisy v oblasti odpadového hospodářství, které ovlivňuje všechny členské státy EU. Parlament se rovněž podílí na kontrole a hodnocení účinnosti odpadové politiky EU. Dále Rada EU, v níž jsou zastoupeny vlády členských států, se podílí na schvalování legislativy a politiky v oblasti odpadového hospodářství. Rada vyjadřuje schvaluje návrhy, které předkládá Evropská komise a Evropský parlament. Kromě těchto orgánů existuje i řada agentur například Evropská agentura pro životní prostředí (EEA). EEA poskytuje odborné analýzy, data a informace o stavu životního prostředí v Evropě, včetně odpadového hospodářství. Tato agentura podporuje evropské politiky tím, že poskytuje relevantní data pro rozhodování na úrovni EU i členských států. (Typy orgánů a institucí EU, 2025)

Evropská unie si uvědomuje, že současná regulace plastů a mikroplastů je pouze prvním krokem k dosažení udržitelnějšího hospodaření s plastovými materiály. Proto připravuje další legislativní opatření, která mají za cíl dále snížit plastové znečištění, podpořit recyklaci a omezit negativní dopady plastů na životní prostředí i lidské zdraví. (Novák, 2022)

Jedním z klíčových směrů je další rozšíření zákazu plastových obalů, které by mělo zahrnovat nejen jednorázové plasty, ale také problematické druhy plastových obalů, které jsou obtížně recyklovatelné. Evropská komise navrhuje zpřísnění pravidel pro výrobu a distribuci plastových obalů s cílem podpořit používání recyklovaných materiálů a opakovaně použitelných obalů. Do roku 2040 se plánuje výrazné snížení spotřeby plastových obalů na hlavu, a to prostřednictvím kombinace zákazů, regulací a ekonomických pobídek. (Novák, 2022)

### **2.1.3 Programy EU**

#### **Horizont Evropa (Horizont Europe)**

Tento výzkumný a inovační program EU na období 2021-2027 podporuje projekty zaměřené na udržitelný rozvoj, inovace a nové technologie v oblasti odpadového hospodářství. Zaměřuje se na vývoj ekologických materiálů, výzkum v oblasti recyklace a opětovného využití odpadu, technologie pro snižování produkce odpadu a na digitalizaci odpadového hospodářství (například chytré systémy třídění odpadu). (Horizont Evropa, 2025)

#### **Program LIFE**

LIFE je hlavní finančním nástrojem EU na podporu projektů zaměřených na životní prostředí a klimatické změny. V oblasti odpadového hospodářství podporuje inovace a efektivní nakládání s odpady. Program je zaměřen především na zlepšení infrastruktury pro třídění a recyklaci dále na projekty zaměřené na snižování odpadu na skládkách a na pilotní programy pro prevenci vzniku odpadu. Mezi příklady projektů patří zavedení biologicky rozložitelných obalů a inovace v recyklaci plastů nebo elektroodpadu. (Program Life, 2025)

#### **Fondy soudržnosti a strukturální fondy EU**

Tyto fondy financují zlepšení infrastruktury a technologií pro nakládání s odpady ve členských státech, zejména v méně rozvinutých regionech EU. Zaměřují se na budování moderních recyklačních zařízení, podporu systémů pro energetické využití odpadu dále na zlepšení kapacity pro třídění komunálního odpadu a na zavedení komunitních programů pro snižování odpadu. (Informace o fondech EU, 2025)

#### **Zelená dohoda (European Green Deal)**

Strategický plán EU na dosažení klimatické neutrality do roku 2050 zahrnuje klíčová opatření pro odpadové hospodářství a přechod k oběhovému hospodářství. Strategický plán

je zaměřen na omezení používání jednorázových plastů na podporu recyklace průmyslových materiálů (například stavebního odpadu, kovů, textilu). Dále je plán zaměřen na zvýšení využití obnovitelných materiálů a surovin a na podporu navrhování produktů s minimální enviromentální stopou. (Evropská komise, 2019)

### **Plán pro oběhové hospodářství pro plasty (European Plastic Strategy)**

Zajištění, aby do roku 2030 byly všechny plastové obaly na trhu EU opakovaně použitelné nebo snadno recyklovatelné. Zaměření se týká zlepšení kvality recyklovaných plastů, vývoje biologicky rozložitelných plastů a snížení závislosti na jednorázových plastech. Mezi příklady opatření jsou řazeny podpora výrobců při přechodu na udržitelnější materiály a zavedení ekonomických nástrojů (například daň z nerecyklovatelných plastů). (Plastics strategy, 2025)

### **Evropská města pro nulový odpad (Zero Waste Cities)**

Zapojení měst do iniciativy zaměřené na snižování odpadu, podporu recyklace a opětovného využití. Jedná se zejména o vytváření městských plánů pro minimalizaci odpadu, komunitní projekty pro zvýšení povědomí o třídění odpadu a inovace v nakládání s bioodpady (například kompostování). (Zero waste, 2025)

Žít životní styl nulového odpadu (zero waste) je ve skutečnosti velmi snadné a také naprosto nezbytné. Všichni potřebujeme snížit svou ekologickou stopu, protože Země je jediný domov, který máme. (Vandyke, 2020)

## **2.2 Odpadové hospodářství České republiky**

Obsahem této kapitoly je právní a institucionální rámec ČR a dále plány odpadového hospodářství.

### **2.2.1 Právní rámec odpadového hospodářství ČR**

Právní rámec odpadového hospodářství v České republice se vyvíjel v souladu s legislativou EU, přičemž zohledňuje místní podmínky a potřeby. Cílem je zajistit udržitelný rozvoj, minimalizaci negativních odpadů na životní prostředí a podporu oběhového hospodářství. Právní rámec odpadového hospodářství v České republice se vyvíjel od počátku 90. let 20. století, kdy vznikl první zákon o odpadech (zákon č. 238/1991 Sb.), který poprvé komplexně upravil pravidla pro nakládání s odpady. Tento zákon položil základy pro budoucí legislativu, která byla následně přizpůsobena evropským požadavkům v souvislosti se

vstupem České republiky do Evropské unie. Klíčovým milníkem byl zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, jenž implementoval hierarchii nakládání s odpady a zavedl povinnost vytvářet plány odpadového hospodářství na národní i regionální úrovni. Nejnovější úprava představená zákonem č. 541/2020 Sb., o odpadech, reflektuje současné trendy, jako je důraz na recyklaci a přechod k oběhovému hospodářství. (Česko, 2001)

Právní úprava odpadového hospodářství v České republice má kořeny v 90. letech 20. století, kdy došlo k zásadní změně přístupu k životnímu prostředí:

I. 1991 – Zákon o odpadech (zákon č. 238/1991 Sb.):

- první komplexní zákon o odpadech,
- zaváděl základní povinnosti při nakládání s odpady,
- byl základem pro postupné sladění české legislativy s legislativou EU. (Česko, 1991)

II. 2001 – Zákon o odpadech (zákon č. 185/2001 Sb.):

- přizpůsobení právní úpravy směrnicím EU v rámci přípravy na vstup ČR do EU,
- zavedení hierarchie nakládání s odpady: prevence → opětovné využití → recyklace → další využití → odstranění,
- povinnost vytvářet plány odpadového hospodářství na národní a regionální úrovni. (Česko, 2001)

III. 2020 - Zákon o odpadech (zákon č. 541/2020 Sb.):

- reaguje na aktuální evropské trendy v oběhovém hospodářství,
- zavádí přísnější pravidla pro skládkování, cíle pro recyklaci o omezení odpadu,
- zvyšuje motivaci ke třídění odpadu, například prostřednictvím vyšších poplatků za skládkování. (Česko, 2020)

Další legislativou, která je v souladu s příslušnými evropskými předpisy je zákon č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností. Tento zákon upravuje nakládání s odpady z výrobků s ukončenou životností, jako jsou elektrozařízení a baterie. (Česko, 2020)

Zákon č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí, upravuje komplexní rámec pro nakládání s odpady v České republice a implementuje principy cirkulární ekonomiky. Tento zákon klade zvýšené povinnosti na dovozce a výrobce, kteří musí zajistit efektivní recyklaci a správné nakládání s odpady. Jedná se zejména o obaly a nebezpečný materiál. (Česko, 2022)

Dále kromě zákonů jsou v České republice vydávány nařízení a vyhlášky, které upravují oblast odpadového hospodářství. Jedná se například o vyhlášku č. 8/2021 Sb., vyhláška o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadu. Katalog odpadů obsahuje kategorie odpadů, včetně nebezpečných a ostatních odpadů a poskytuje specifické kódy pro každý typ odpadu. (Česko, 2021)

Vyhláška č. 16/2022 Sb., o podrobnostech nakládání s některými výrobky s ukončenou životností, obsahuje pravidla a požadavky týkající se ekologického nakládání s výrobky, které dosáhly konce své životnosti. (Česko, 2022)

Nařízení č. 111/2002 Sb., kterým se stanoví výše zálohy pro vybrané druhy vratných zálohových obalů. Toto nařízení specifikuje, jaké druhy obalů podléhají zálohovému systému, a určuje minimální výši zálohy, kterou musí výrobci a distributoři obalů vybírat od spotřebitelů. (Česko, 2002)

### **2.2.2 Plány odpadového hospodářství**

#### **Plán odpadového hospodářství ČR**

Dne 11. května 2022 byla schválena aktualizace POH ČR, která se zaměřuje na období do roku 2035. Tato aktualizace zahrnuje hlavní strategii odpadového hospodářství a cílí na novelizované evropské směrnice a nové právní předpisy v oblasti odpadů. (Plán odpadového hospodářství ČR, 2025)

Plán odpadového hospodářství je základním dokumentem pro realizaci dlouhodobé strategie nakládání s odpady, obalovými odpady a výrobky s ukončenou životností. Mezi hlavní cíle strategie patří přechod k oběhovému hospodářství, prevence vzniku odpadů a zvyšování recyklace. Součástí plánu je také Program prevence vzniku odpadů. (Plán odpadového hospodářství ČR, 2025)

Hlavními strategickými cíli, které jsou uvedené v POH ČR jsou především přecházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů, minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů dále udržitelný rozvoj společnosti a maximální využití odpadů jako náhrady

primárních zdrojů. Z POH ČR vyplývá i nezbytnost sítí zařízení k nakládání s odpady v regionech. Na plán odpadového hospodářství ČR navazuje nový programový dokument Operačního programu Životního prostředí, díky kterému je možné čerpat finance určené pro podporu nových systémů a zařízení pro nakládání s odpady v ČR. (Plán odpadového hospodářství ČR, 2025)

POH ČR je důležitým určujícím dokumentem sloužícím pro tvorbu plánů odpadového hospodářství jednotlivých krajů. Strategický rámec pro rozvoj nakládání s odpady je v souladu s evropskou odpadovou legislativou. (Plán odpadového hospodářství ČR, 2025)

### **Plány odpadového hospodářství kraje**

Krajské plány odpadového hospodářství musí být v souladu se závaznou částí POH ČR a jejími změnami. POHK se skládají z tří částí, a to z části analytické, koncepční a směrné. V koncepční části plánu jsou stanoveny cíle, zásady a opatření v oblasti odpadového hospodářství. Směrná část obsahuje záměny na potřebná zařízení určená pro nakládání s odpady. (Plány odpadového hospodářství krajů, 2025)

POHK je důležitým podkladem pro zpracování územně plánovací dokumentace pro kraje a obce. Plán odpadového hospodářství kraje je zpracováván na dobu nejméně 10 let a musí být změněny při každé zásadní změně podmínek. Realizace cílů plánu odpadového hospodářství kraje se vyhodnocuje ve dvouletých intervalech. (Plány odpadového hospodářství krajů, 2025)

### **Plány odpadového hospodářství obce**

Obec, která ročně produkuje více než 10 tun nebezpečného odpadu nebo přes 1 000 tun ostatního odpadu, je povinna vypracovat plán odpadového hospodářství pro své spravované území. Obcí se rozumí každá základní jednotka územní samosprávy v České republice tedy města, městyse i vesnice, které mají vlastní obecní úřad a jsou odpovědné za správu svého území. Tento plán musí být v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství příslušného kraje. Plán odpadového hospodářství obce se sestavuje na období alespoň 5 let. (Plán odpadového hospodářství, 2025)

## **II PRAKTICKÁ ČÁST**

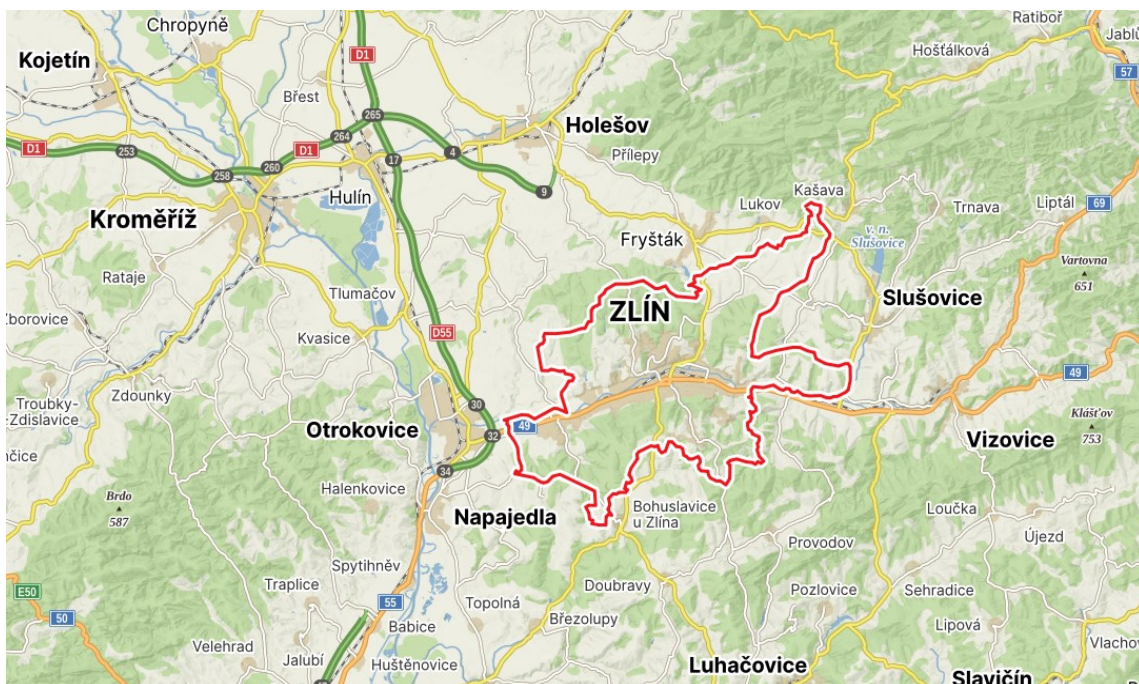
### 3 STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN

Cílem této kapitoly charakterizovat týkající se geografického vymezení území a vývoje struktury obyvatel statutárního města Zlín. Konkrétně se zaměřit na polohu a geografické vymezení dále na strukturu a vývoj obyvatel a finanční hospodaření města Zlín.

#### 3.1 Poloha a geografické vymezení

Současná podoba a význam statutárního města Zlín jsou neoddělitelně spjaty s průmyslovou výrobou, která zde byla intenzivně rozvíjena zejména od první poloviny 20. století v souvislosti s působením firmy Baťa. Východo-západní osa urbanizovaného území, která kopíruje údolí řeky Dřevnice je dominantní pro uspořádání města. Naopak severní a jižní okraj města lemují zalesněné pásy Vizovických vrchovin. Město Zlín je jádrem Zlínské aglomerace s vysokou koncentrací ekonomických aktivit. (Strategie Zlín 2030 - finální dokument, 2025)

Statutární město Zlín leží na rozhraní Hostýnských a Vizovických vrchů a ve východní části Moravy. Poloha zasahuje do tří národopisných oblastí, jimiž jsou Haná, Valašsko a Slovácko. Pro město je unikátní místní funkcionalistická architektura, která nemá nikde jinde v republice ani na světě obdoby. (Základní informace o Zlíně, 2025)



Obrázek 2 Poloha Zlína

Zdroj: Vlastní zpracování dle mapy.cz

### 3.2 Struktura a vývoj obyvatelstva

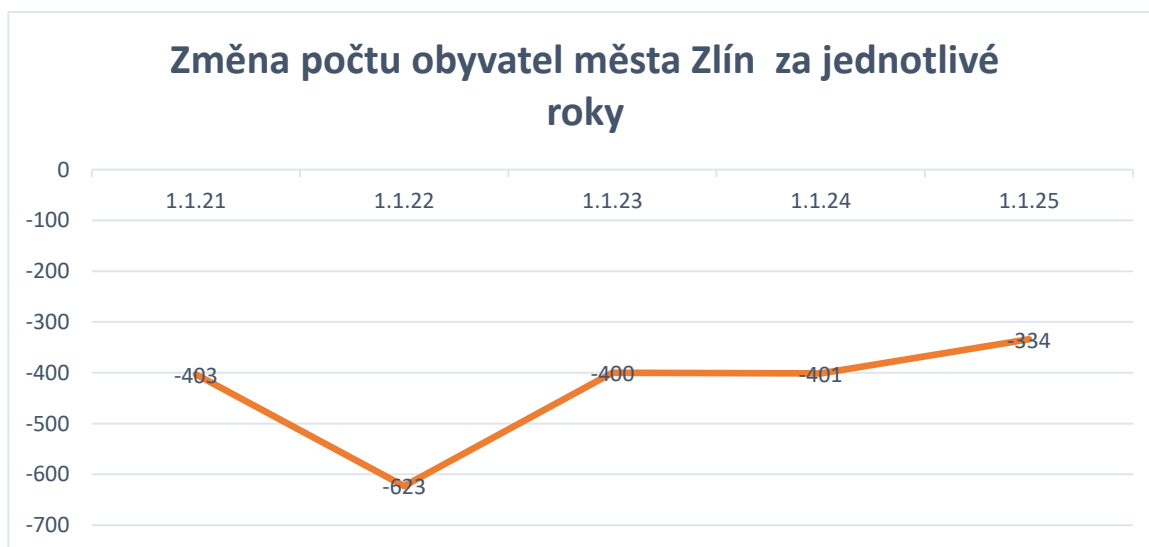
K 1.1.2025 žije ve městě Zlín celkem 72 115 obyvatel, což znamená pokles o 334 osob. Tento trend úbytku obyvatel viz. Tabulka číslo 1 přetrvává již od roku roku 2021. Tento vývoj naznačuje, že město Zlín čelí demografickým výzvám, jako je stárnutí populace, migrace mladých lidí za prací do jiných větších měst nebo nízký počet přistěhovalých. (Místopisný průvodce, 2025)

Tabulka 2 Vývoj počtu obyvatel

| Datum    | Muži   | Ženy   | Celkem | Změna |
|----------|--------|--------|--------|-------|
| 1.1.2025 | 34 362 | 37 753 | 72 115 | -334  |
| 1.1.2024 | 34 551 | 37 938 | 72 449 | -401  |
| 1.1.2023 | 34 734 | 38 116 | 72 850 | -400  |
| 1.1.2022 | 34 887 | 38 363 | 73 250 | -623  |
| 1.1.2021 | 35 184 | 38 689 | 73 873 | -403  |

(Zdroj: Vlastní zpracování dle místopisy.cz)

Vývoj počtu obyvatel je podrobněji zobrazen v grafu číslo 1, který zobrazuje meziroční změny počtu obyvatel za vybrané roky. Největší změnu představuje rok 2022, kdy došlo k úpadku obyvatel o 623. (Místopisný průvodce, 2025)



Graf 1 Změna počtu obyvatel měst Zlín za jednotlivé roky

Zdroj: Vlastní zpracování dle místopisy.cz

## **4 ANALÝZA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ VE STATUTÁRNÍM MĚSTĚ ZLÍN**

Cílem této kapitoly je analyzovat současný stav nakládání s odpady ve statutárním městě Zlín, konkrétně směsný komunální odpad (dále jen „SKO“) vyprodukovaný občany města Zlín.

### **4.1 Systém odpadového hospodářství ve statutárním městě Zlín**

Ve statutárním městě Zlín oblast odpadového hospodářství regulují dvě vyhlášky.

První vyhláškou je vyhláška č. 11/2021, kterou se stanovuje obecní systém odpadového hospodářství a podmínky pro spalování suchého rostlinného materiálu v otevřených ohništích (dále jen „vyhláška o odpadech“). Tato vyhláška nabyla účinnosti 1.1.2022.

Vyhláška o odpadech obsahuje definici základních pojmů a dále ukládá povinnost odděleně soustřeďovat složky komunálního odpadu a výrobky s ukončenou životností. Dále také určuje místa pro odkládání komunálního odpadu a místa zpětného odběru výrobků s ukončenou životností. Součástí vyhlášky jsou i podmínky pro svoz sběrných nádob na SKO, biologicky rozložitelný komunální odpad (dále jen „BRKO“), plastů a nápojových kartonů. Ve vyhlášce je definován zákaz činností při nakládání s komunálním odpadem a výrobky s ukončenou životností a dále také podmínky pro spalování rostlinných materiálů v otevřených ohništích. (Česko, 2021)

Druhou vyhláškou je obecně závazná vyhláška č. 12/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, který nabyla účinnosti dne 1.1.2022. Tato vyhláška určuje, kdo je poplatníkem poplatku, sazbu poplatku která. Činní 900 CZK za poplatkové období. Dále je ve vyhlášce uvedena ohlašovací povinnost, osvobození a úlevy, splatnost poplatku, platební výměr a odpovědnost za zaplacení poplatku. (Místní poplatek za komunální odpad, 2025)

Co se týká úlevy na poplatku tak senioři od 65 let, nedostupná místa svozu a studenti ve věku 19–26 let studující mimo Zlínský kraj denního studia hradí 600 ZCK. Zdravotně znevýhodnění a děti do 18 let platí částku 500 CZK. (Místní poplatek za komunální odpad, 2025)

## 4.2 Produkce odpadů v letech 2019-2023

Na území statutárního města Zlína je zpracování komunálních odpadů a svoz zajišťován prostřednictvím svozové společnosti Technické služby Zlín, s.r.o. V roce 2023 sloužilo ke shromažďování odpadů přibližně 14 170 nádob na směsný komunální odpad a téměř 9 690 speciálních nádob na bioodpad. (Vyhodnocení OH Zlín za rok 2023, 2025)

Celková produkce odpadů občanů statutárního města dle ČSÚ k 31. 12. 2022 byla 23 748 tun, což je dle počtu obyvatel 74 191 (data ČSÚ k 31. 12. 2022). Znamená to průměrnou celkovou produkci 320 kg na občana za rok. Produkce komunálního odpadu byla 12 248 tun, tedy průměrná produkce SKO byla 165 kg na občana, viz tabulka níže. Míra vytrídění dle přepočtu odpadu na občany Zlín 2023 činila 42,73 %. (Vyhodnocení OH Zlín za rok 2023, 2025)

Tabulka 3 Celkové množství vyprodukovaných vytríděných složek komunálního odpadu a směsného odpadu (v tunách) z nádob, sběrných dvorů, mobilních svozů nebo pytlů

| Rok                | 2019   | 2020   | 2021   | 2022   | 2023   |
|--------------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| <b>SKO</b>         | 12 692 | 13 259 | 13 080 | 12 550 | 12 248 |
| <b>BRKO</b>        | 3 325  | 3 488  | 3 345  | 3 086  | 3 359  |
| <b>Papír</b>       | 2 114  | 1 819  | 1 734  | 1 619  | 1 667  |
| <b>Plasty a NK</b> | 840    | 922    | 1 001  | 916    | 887    |
| <b>Sklo</b>        | 871    | 957    | 997    | 995    | 1 017  |

(Zdroj: vlastní zpracování dle Vyhodnocení OH Zlín za rok 2023)

Dle koláčového grafu níže, je zřejmé, že největší část složek komunálního odpadu představuje složka směsného komunálního odpadu, a to v procentuálním vyjádření 67 %. Biologicky rozložitelný odpad představuje 18 % z poměru vybraných složek komunálního odpadu.



Graf 2 Poměr vybraných složek komunálního odpadu pro rok 2023

*Zdroj: Vlastní zpracování dle Vyhodnocení OH za rok 2023*

#### 4.2.1 Vývoj produkce směsného komunálního odpadu a biologicky rozložitelného komunálního odpadu

Ve sběrných dvorech bylo za rok 2023 odevzdáno 218 tun bioodpadu. Občanům je umožněno odebírání kompostu, přímo z kompostárny si v minulém roce odvezli 539 tun certifikovaného kompostu.

Graf číslo 3 znázorňuje vývoj produkce směsného komunálního odpadu (SKO) a biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) ve Zlíně v letech 2019 až 2023. Z tabulky číslo 4 je patrné, že se množství SKO pohybovalo mezi 12 448 tunami v roce 2023 a 13 259 tunami v roce 2020, přičemž dochází k mírnému poklesu ve sledovaném období.

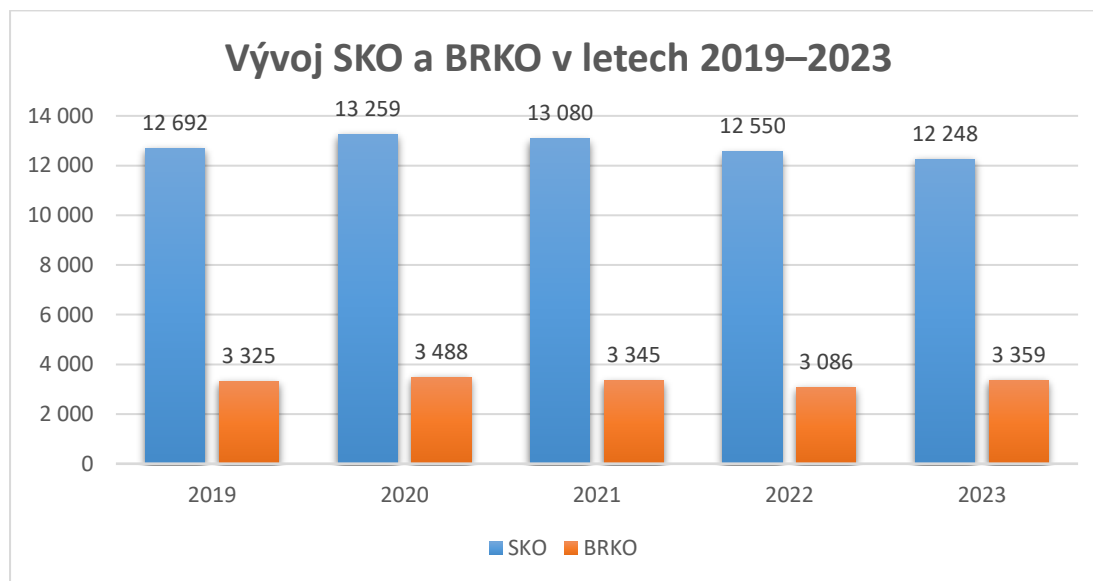
Produkce BRKO je relativně stabilní, pohybující se mezi 3 086 tunami v roce 2022 a 3 488 tunami v roce 2020. V roce 2023 bylo evidováno 3 359 tun BRKO, což naznačuje mírné zvýšení oproti předchozímu roku. Tento trend naznačuje rostoucí důraz na třídění biologického odpadu.

Data odrážejí snahu města Zlín o snižování množství směsného komunálního odpadu a podporu třídění biologického odpadu, což je klíčový prvek udržitelného odpadového hospodářství.

Tabulka 4 Vývoj produkce SKO a BRKO v letech 2019 až 2023

| Rok         | 2019   | 2020   | 2021   | 2022   | 2023   |
|-------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| <b>SKO</b>  | 12 692 | 13 259 | 13 080 | 12 550 | 12 248 |
| <b>BRKO</b> | 3 325  | 3 488  | 3 345  | 3 086  | 3 359  |

(Zdroj: vlastní zpracování dle Vyhodnocení OH Zlín za rok 2023)



Graf 3 Vývoj SKO a BRKO v letech 2019–2023

Zdroj: Vlastní zpracování dle Vyhodnocení OH Zlín za rok 2023

#### 4.2.2 Vánoční stromky součást bioodpadu

Z území města Zlín bylo dle tabulky číslo 5 svezeno celkem 32,5 tuny vánočních stromků za rok 2023, které byly zpracovány také na kompostárně v areálu skládky Suchý důl. (Vyhodnocení OH Zlín za rok 2023, 2025)

V roce 2024 bylo svezeno celkem 33,74 tun vánočních stromků a letošní rok bylo svezeno 36,5 tun vánočních stromků. Počet vánočních stromků značně narůstá a město Zlín trápí nekázeň občanů.

Tabulka 5 Produkce vánočních stromků v letech 2019 až 2023

| Rok                     | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 |
|-------------------------|------|------|------|------|------|
| <b>Stromky v tunách</b> | 46   | 29   | 33   | 33   | 32,5 |

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat

Občané nejsou dostatečně edukováni, jak správně recyklovat vánoční stromky a Technické služby Zlín, s.r.o. se každoročně setkávají s nepříjemnými situacemi. Občané

města Zlín odkládají stromky na to k tomu určená místa (například nechávají volně položený na ulici) viz. obrázek číslo 3.



Obrázek 3 Volně odložené vánoční stromky  
*Zdroj: Vlastní zpracování*

Dle obrázku číslo 4 lze vidět, jak se občané snaží stromky sami seřezat a odkládají je v pytlech k popelnicím. V těchto případech vánoční stromky nemohou být dále efektivně kompostovány.



Obrázek 4 Seřezaný vánoční stromek uložený v pytli  
*Zdroj: Vlastní zpracování*

### 4.3 Velkoobjemový odpad

Velkoobjemový odpad představuje významnou složku komunálního odpadu, která zahrnuje především starý nábytek, koberce, matrace a další rozměrné předměty. Z důvodu velkého objemu a rozmanitosti tohoto odpadu není možné jej běžně odkládat do standardních nádob. Město Zlín proto provozuje sběrné dvory a organizuje mobilní svozy, které umožňují občanům legální a ekologicky šetrné odstranění tohoto odpadu.

Dle tabulky číslo 6 se množství velkoobjemového odpadu ve Zlíně v posledních letech pohybovalo mezi 1 683 tunami v roce 2019 a 3 028 tunami v roce 2020. V roce 2023 bylo evidováno 2 414 tun této odpadové složky.

Tabulka 6 Produkce velkoobjemového odpadu v letech 2019 až 2024

| Rok                                                      | 2019  | 2020  | 2021  | 2022  | 2023  | 2024  |
|----------------------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| <b>20 03 07</b><br>(objemný odpad)                       | 1 683 | 3 028 | 2 666 | 2 460 | 2 414 | 2 297 |
| <b>20 01 38</b><br>(dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37) | 0     | 0     | 0     | 0     | 0     | 572   |

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

Od roku 2024 je nově tříděno dřevo neobsahující nebezpečné látky pod číslem 20 01 37, což přispívá k efektivnějšímu zpracování odpadu a jeho lepšímu využití. Na obrázku číslo 5 je zobrazeno dřevo na skládce Suchý důl a následně zpracované dřevo na číslo 6.

#### 4.3.1 Černé skládky

Odpad z černých skládek je evidován všechen jako velkoobjemový odpad. Pokud se nejedná o výrobky s ukončenou životností (elektro a pneu), tak tento odpad končí na skládce pod kódem 20 03 07. Nejčastěji se vyskytuje v blízkosti kontejnerových stání a v sídlištní zástavbě.

V roce 2023 bylo dle tabulky číslo 7 v rámci úklidu černých skládek na území města Zlína odklizeny cca 53 tun odpadu. Jednalo se především o velkoobjemový odpad. Velkoobjemový odpad tvořil především nepotřebný nábytek a podobně, který byl velmi často odložen u odpadových nádob, a to především v sídlištní zástavbě.

Odklizení černých skládek je nákladný proces. Náklady na odstranění černých skládek se v posledních letech pohybovaly mezi 496 tisíci CZK v roce 2022 a 530 tisíci CZK v roce 2021. V roce 2023 došlo k mírnému nárůstu na 528 tisíc CZK, přičemž bylo odklizeny 53

tun odpadu černých skládek. Tento vývoj poukazuje na nutnost systematických opatření pro prevenci nelegálního nakládání odpadu, například prostřednictvím lepší osvěty občanů.

Problematika velkoobjemového odpadu a černých skládek ve Zlíně vyžaduje kontinuální řešení, a to jak z hlediska prevence, tak efektivního nakládání s odpadem.

Tabulka 7 Počet odklizených černých skládek v tunách v letech 2019 až 2023

| Rok                | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 |
|--------------------|------|------|------|------|------|
| Odklizeno v tunách | 129  | 35   | 42   | 25   | 53   |
| Cena v tis. CZK    | 502  | 505  | 530  | 496  | 528  |

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

Dle obrázku 5 lze všimnout odložených dřevěných desek u kontejneru na kovové odpady. Tento způsob odložení odpadu naznačuje neznalost či neochotu občanů využít sběrné dvory nebo organizované mobilní svozy. Umístění velkoobjemového odpadu mimo určené prostory nejen narušuje estetiku veřejného prostranství, ale také může komplikovat přístup ke kontejnerům a jejich pravidelné vyvážení.



Obrázek 5 Černá skládka – dřevěné desky

*Zdroj: Vlastní zpracování*

Obrázek číslo 6 ukazuje odloženou matraci vedle standardního kontejneru na směsný komunální odpad. Jedná se o nelegálně odložený odpad, který je označován jako černá skládka. Vytváření černých skládek zatěžuje městský rozpočet. Oba příklady potvrzují potřebu efektivnějších opatření v oblasti informovanosti občanů.



Obrázek 6 Černá skládka – matrace  
*Zdroj: Vlastní zpracování*

#### 4.4 Sběrné dvory a další zařízení pro nakládání s odpady ve Zlíně

Ve Zlíně se nachází celkem tři sběrné dvory. Jedná se o sběrný dvůr Louky, Zálešná a Malenovice, jejich poloha je zobrazena na obrázku číslo 7. Občané města mohou na sběrných dvorech odkládat odpady a výrobky určené ke zpětnému odběru. Odpady je nutné z důvodu následného nakládání s odpady odkládat do nádob dle jednotlivých druhů. Jedná se o kontejnery určené pro bioodpad, objemný odpad, sklo, kovy apod. Nutné je také aby občané řídili pokyny obsluhy sběrných dvorů. (Sběrné dvory, 2025)

Do sběrných dvorů je možné odkládat objemný a stavební odpad (například starý nábytek, dřevo, stavební a sutě apod.), využitelný odpad (neznečištěný papír, plasty, sklo, kovy), dále nebezpečný odpad (ředidla, postřiky, staré léky, zbytky barev, olejové filtry a další). Také je možné odkládat výrobky určené ke zpětnému odběru, konkrétně televizory, rádia, tiskárny, telefony, ledničky, fény, žárovky apod. (Sběrné dvory, 2025)



Obrázek 7 Sběrné dvory

Zdroj: Vlastní zpracování dle [apple.com/maps](https://apple.com/maps)

Ve sběrných dvorech dle tabulky číslo 8 bylo na území Zlína v roce 2023 odevzdáno celkem 1 287 tun odpadů. V provozu byli všechny tři sběrné dvory, jimiž je sběrný dvůr Louky, Zálešná a Malenovice. Občané odložili celkem 26,94 tun nebezpečného odpadu, v rámci zpětného odběru bylo ve sběrných dvorech odloženo celkem 214 tun elektrozařízení a 2,95 tuny světelných zdrojů a bylo odevzdáno také 783 kg baterií. (Vyhodnocení OH Zlín za rok 2023, 2025)

Tabulka 8 Celkový odložený odpad v tunách na všech skládkách ve Zlíně v letech 2019 až 2023

| Rok                                                          | 2019  | 2020  | 2021  | 2022  | 2023  |
|--------------------------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|
| <b>Celkem odložený počet tun odpadu ve všech SD ve Zlíně</b> | 2 111 | 2 162 | 1 767 | 1 311 | 1 287 |

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat

#### 4.4.1 Sběrný dvůr Zálešná

V tabulce níže jsou uvedeny informace o množství odpadu uloženého ve sběrném dvoře Zálešná, který vyprodukovali občané statutárního města Zlín v letech 2019-2023. Tabulka obsahuje 15 nejvíce zastoupených komodit, které tvořily největší objem uloženého odpadu. Celkové množství uloženého odpadu občany statutárního města Zlín za období 2019-2023 činil 3 512 tun.

Sběrný dvůr Zálešná byl v období březen-červen 2020 uzavřen z důvodu rekonstrukce, což zapříčinilo snížené množství uloženého odpadu v tomto roce. U množství odpadu směsí nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06 lze zaznamenat výrazný pokles od roku 2021. Tento pokles úzce souvisí se změnou legislativy v oblasti odpadového hospodářství. Od 1.1.2021 vstoupil v účinnost nový zákon č. 541/2020 Sb., tento nový zákon o odpadech v §11 odst. 2 písm. a) stavební a demoliční odpad nedefinuje jako komunální. Z tohoto důvodu již obce nemají povinnost zajišťovat odstranění tohoto druhu odpadu od občanů.

Současně zákon v §15 odst. 2 písmene c) ukládá všem původcům, včetně občanů, povinnost mít uzavřenou písemnou smlouvu o zajištění nakládání s tímto odpadem již před jeho vznikem. V návaznosti na tyto legislativní změny došlo od 1.1.2021 ke zpoplatnění veškerého stavebního a demoličního odpadu ve sběrných dvorech ve Zlíně. Tyto skutečnosti měly zásadní vliv na pokles množství tohoto druhu odpadu.

Tabulka 9 Celkové množství uloženého odpadu ve SD Zálešná v tunách občanů města Zlín v letech 2019-2023

| Název odpadu                                                                                        | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | Celkem |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|--------|
| Objemný odpad                                                                                       | 346  | 287  | 400  | 333  | 327  | 1692   |
| Biologicky rozložitelný odpad                                                                       | 126  | 100  | 147  | 127  | 115  | 616    |
| Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06 | 206  | 141  | 63   | 42   | 32   | 483    |
| Papír a lepenka                                                                                     | 31   | 31   | 49   | 50   | 43   | 202    |
| Kovy                                                                                                | 38   | 27   | 39   | 36   | 39   | 179    |
| Sklo                                                                                                | 29   | 23   | 34   | 35   | 30   | 151    |
| Pneumatiky                                                                                          | 29   | 21   | 9    | 22   | 1    | 83     |
| Plasty                                                                                              | 8    | 5    | 10   | 8    | 7    | 38     |
| Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky                            | 6    | 4    | 6    | 5    | 5    | 26     |
| Textilní materiály                                                                                  | 7    | 3    | 3    | 2    | 2    | 18     |

|                                                           |    |   |   |   |   |    |
|-----------------------------------------------------------|----|---|---|---|---|----|
| Papírové a lepenkové obaly                                | 10 | 1 | 0 | 0 | 0 | 11 |
| Jiné motorové, převodové a mazací oleje                   | 0  | 1 | 1 | 2 | 0 | 4  |
| Plastové obaly                                            | 2  | 0 | 0 | 0 | 0 | 2  |
| Nechlorované minerální motorové, převodové a mazací oleje | 2  | 0 | 0 | 0 | 0 | 2  |
| Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25                  | 0  | 0 | 0 | 0 | 2 | 2  |

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

V tabulce níže je 15 nejvíce uložených komodit všemi subjekty (tzn. občanů statutárního města Zlín, společnostmi a podnikateli, občany jiných obcí apod.) ve sběrném dvoře Zálešná s rozlišením na roky 2019-2023. Celkový objem činil 4 937 tun.

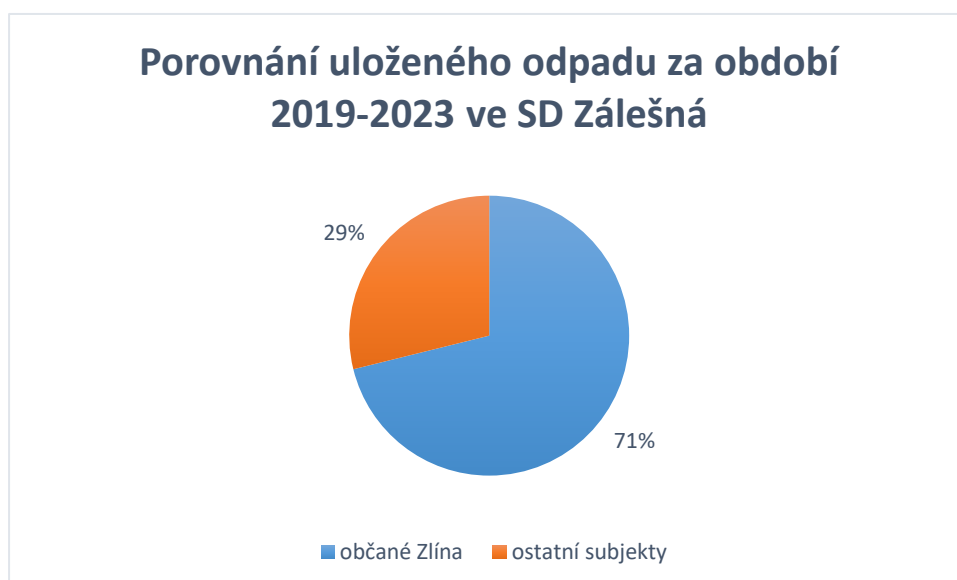
Tabulka 10 Celkové množství uloženého odpadu ve SD Zálešná v tunách všemi subjekty v letech 2019-2023

| Název odpadu                                                                                        | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | Celkem |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|--------|
| Objemný odpad                                                                                       | 350  | 291  | 404  | 676  | 661  | 2382   |
| Biologicky rozložitelný odpad                                                                       | 126  | 100  | 147  | 260  | 235  | 868    |
| Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06 | 207  | 143  | 64   | 85   | 68   | 567    |
| Papír a lepenka                                                                                     | 32   | 33   | 50   | 105  | 93   | 313    |
| Kovy                                                                                                | 38   | 27   | 39   | 72   | 82   | 259    |
| Sklo                                                                                                | 32   | 25   | 36   | 86   | 74   | 253    |
| Pneumatiky                                                                                          | 32   | 21   | 11   | 43   | 3    | 111    |
| Plasty                                                                                              | 9    | 5    | 11   | 18   | 17   | 60     |
| Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky                            | 6    | 5    | 6    | 10   | 11   | 38     |
| Papírové a lepenkové obaly                                                                          | 16   | 5    | 3    | 0    | 0    | 25     |
| Textilní materiály                                                                                  | 7    | 3    | 3    | 5    | 5    | 23     |

|                                          |   |   |   |   |   |    |
|------------------------------------------|---|---|---|---|---|----|
| Skleněné obaly                           | 4 | 6 | 4 | 0 | 0 | 14 |
| Jiné motorové, převodové a mazací oleje  | 0 | 1 | 2 | 3 | 0 | 6  |
| Plastové obaly                           | 4 | 1 | 1 | 0 | 0 | 6  |
| Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 4  |

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

Občané statutárního města Zlín uložili ve sběrném dvoře 3 512 tun, což v porovnání oproti množství uloženého odpadu ostatními subjekty ve výši 1 425 tun, což představuje 71% podíl. Následující graf znázorňuje procentuální porovnání těchto hodnot.



Graf 4 Procentuální porovnání uloženého odpadu občany města Zlín a ostatními subjekty ve SD Zálešná

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

#### 4.4.2 Sběrný dvůr Louky

V tabulce níže jsou uvedeny informace o množství odpadu uloženého ve sběrném dvoře Louky, který vyprodukovali občané statutárního města Zlín v letech 2019-2023. Tabulka obsahuje 15 nejvíce zastoupených komodit, které tvořily největší objem uloženého odpadu. Celkové množství uloženého odpadu občany statutárního města Zlín za období 2019-2023 činil 2 853 tun.

I v tomto případě si lze všimnout výrazného poklesu u směsí nebo oddělených frakcí betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06, stejně jako

u sběrného dvoru Zálešná je i zde důvodem změna legislativy platné od 1.1.2021 a následné zpoplatnění tohoto druhu odpadu.

Tabulka 11 Celkové množství uloženého odpadu ve SD Louky v tunách občany města Zlín v letech 2019-2023

| Název odpadu                                                                                                   | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | Celkem |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|--------|
| Objemný odpad                                                                                                  | 252  | 331  | 332  | 267  | 274  | 1457   |
| Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06            | 187  | 239  | 40   | 15   | 17   | 498    |
| Biologicky rozložitelný odpad                                                                                  | 60   | 80   | 76   | 46   | 62   | 325    |
| Kovy                                                                                                           | 18   | 23   | 15   | 10   | 12   | 79     |
| Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky                                       | 10   | 15   | 15   | 15   | 14   | 68     |
| Asfaltové směsi obsahující dehet                                                                               | 9    | 18   | 17   | 13   | 10   | 67     |
| Pneumatiky                                                                                                     | 12   | 17   | 14   | 20   | 2    | 65     |
| Jiné stavební a demoliční odpady (včetně směsných stavebních a demoličních odpadů) obsahující nebezpečné látky | 17   | 12   | 14   | 9    | 13   | 64     |
| Papír a lepenka                                                                                                | 20   | 15   | 10   | 7    | 12   | 64     |
| Textilní materiály                                                                                             | 11   | 12   | 10   | 6    | 11   | 50     |
| Sklo                                                                                                           | 21   | 4    | 4    | 3    | 6    | 38     |
| Jedlý olej a tuk                                                                                               | 0    | 3    | 5    | 6    | 6    | 20     |
| Plasty                                                                                                         | 2    | 2    | 3    | 3    | 5    | 15     |
| Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné                                | 3    | 3    | 5    | 0    | 0    | 12     |
| Dřevo obsahující nebezpečné látky                                                                              | 2    | 3    | 1    | 0    | 1    | 7      |

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

V tabulce níže je 15 nejvíce uložených komodit všemi subjekty (tzn. občanů statutárního města Zlín, společnostmi a podnikateli, občany jiných obcí apod.) ve sběrném dvoře Louky s rozlišením na roky 2019-2023. Celkový objem činil 5 182 tun. Z tabulky je také zřejmý nárůst uloženého odpadu typu „Biologický rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven“, který produkují ostatní subjekty, především restaurace, školní jídelny apod.

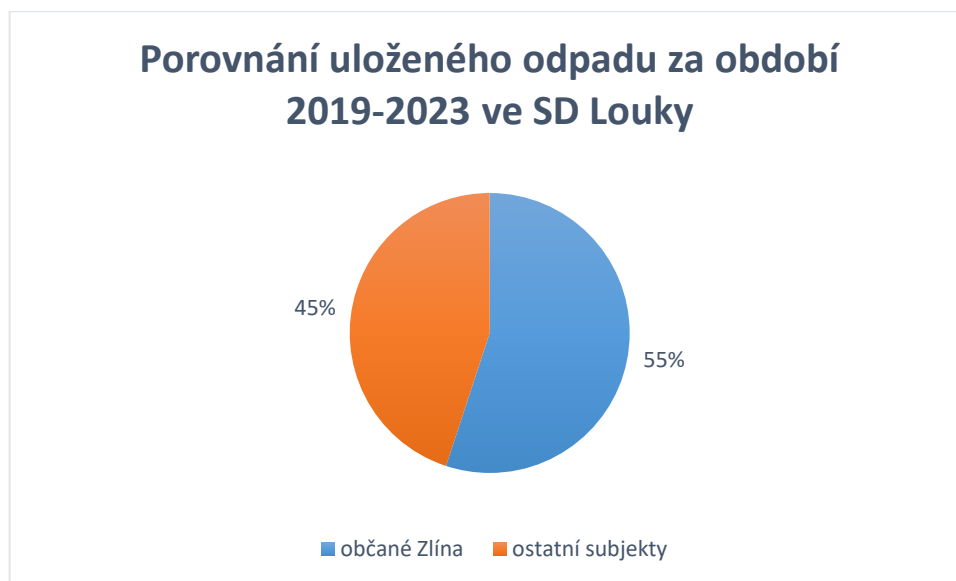
Tabulka 12 Celkové množství uloženého odpadu ve SD Louky v tunách všemi subjekty v letech 2019-2023

| Název odpadu                                                                                                   | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | Celkem |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|--------|
| Objemný odpad                                                                                                  | 260  | 337  | 338  | 539  | 557  | 2031   |
| Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven                                                            | 71   | 43   | 66   | 188  | 178  | 547    |
| Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06            | 188  | 240  | 42   | 35   | 39   | 545    |
| Biologicky rozložitelný odpad                                                                                  | 60   | 80   | 77   | 93   | 125  | 434    |
| Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky                                       | 40   | 42   | 38   | 79   | 75   | 274    |
| Pneumatiky                                                                                                     | 20   | 19   | 29   | 158  | 11   | 238    |
| Jiné stavební a demoliční odpady (včetně směsných stavebních a demoličních odpadů) obsahující nebezpečné látky | 29   | 27   | 27   | 32   | 49   | 163    |
| Sklo                                                                                                           | 30   | 5    | 13   | 41   | 47   | 135    |
| Asfaltové směsi obsahující dehet                                                                               | 14   | 25   | 24   | 37   | 31   | 132    |
| Papír a lepenka                                                                                                | 21   | 17   | 12   | 30   | 45   | 125    |
| Kovy                                                                                                           | 19   | 24   | 16   | 22   | 27   | 108    |
| Textilní materiály                                                                                             | 14   | 15   | 10   | 12   | 23   | 73     |
| Jedlý olej a tuk                                                                                               | 2    | 7    | 10   | 23   | 23   | 64     |
| Jiné motorové, převodové a mazací oleje                                                                        | 11   | 8    | 10   | 17   | 3    | 50     |

|        |   |   |   |    |    |    |
|--------|---|---|---|----|----|----|
| Plasty | 2 | 2 | 6 | 15 | 24 | 49 |
|--------|---|---|---|----|----|----|

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

Občané statutárního města Zlín uložili ve sběrném dvoře 2 853 tun, což v porovnání oproti množství uloženého odpadu ostatními subjekty ve výši 2 329 tun, což představuje 55% podíl. Následující graf znázorňuje procentuální porovnání těchto hodnot.



Graf 5 Procentuální porovnání uloženého odpadu občany města Zlín a ostatními subjekty ve SD Louky

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

#### 4.4.3 Sběrný dvůr Malenovice

V tabulce níže jsou uvedeny informace o množství odpadu uloženého ve sběrném dvoře Malenovice, který vyprodukovali občané statutárního města Zlín v letech 2019-2023. Tabulka obsahuje 15 nejvíce zastoupených komodit, které tvořily největší objem uloženého odpadu. Celkové množství uloženého odpadu občany statutárního města Zlín za období 2019-2023 činil 1 527 tun.

I v tomto případě si lze všimnout výrazného poklesu u směsí nebo oddělených frakcí betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06, stejně jako u sběrných dvorů Zálešná a Louky je i zde důvodem změna legislativy platné od 1.1.2021 a následné zpoplatnění tohoto druhu odpadu.

Tabulka 13 Celkové množství uloženého odpadu ve SD Malenovice v tunách občanů města Zlín v letech 2019-2023

| Název odpadu                                                                                        | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | Celkem |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|--------|
| Objemný odpad                                                                                       | 165  | 205  | 162  | 118  | 136  | 787    |
| Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06 | 122  | 119  | 26   | 14   | 20   | 300    |
| Biologicky rozložitelný odpad                                                                       | 40   | 48   | 46   | 35   | 41   | 210    |
| Papír a lepenka                                                                                     | 11   | 17   | 11   | 11   | 13   | 64     |
| Kovy                                                                                                | 12   | 16   | 10   | 10   | 10   | 58     |
| Sklo                                                                                                | 5    | 10   | 7    | 6    | 7    | 35     |
| Pneumatiky                                                                                          | 9    | 9    | 2    | 5    | 1    | 26     |
| Plasty                                                                                              | 3    | 4    | 3    | 2    | 3    | 16     |
| Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky                            | 2    | 3    | 2    | 1    | 2    | 10     |
| Textilní materiály                                                                                  | 2    | 2    | 1    | 1    | 1    | 7      |
| Asfaltové směsi neuvedené pod číslem 17 03 01                                                       | 7    | 0    | 0    | 0    | 0    | 7      |
| Jedlý olej a tuk                                                                                    | 0    | 0    | 0    | 0    | 1    | 2      |
| Jiné motorové, převodové a mazací oleje                                                             | 0    | 0    | 0    | 0    | 0    | 1      |
| Papírové a lepenkové obaly                                                                          | 1    | 0    | 0    | 0    | 0    | 1      |
| Nechlorované minerální motorové, převodové a mazací oleje                                           | 0    | 0    | 0    | 0    | 0    | 1      |

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

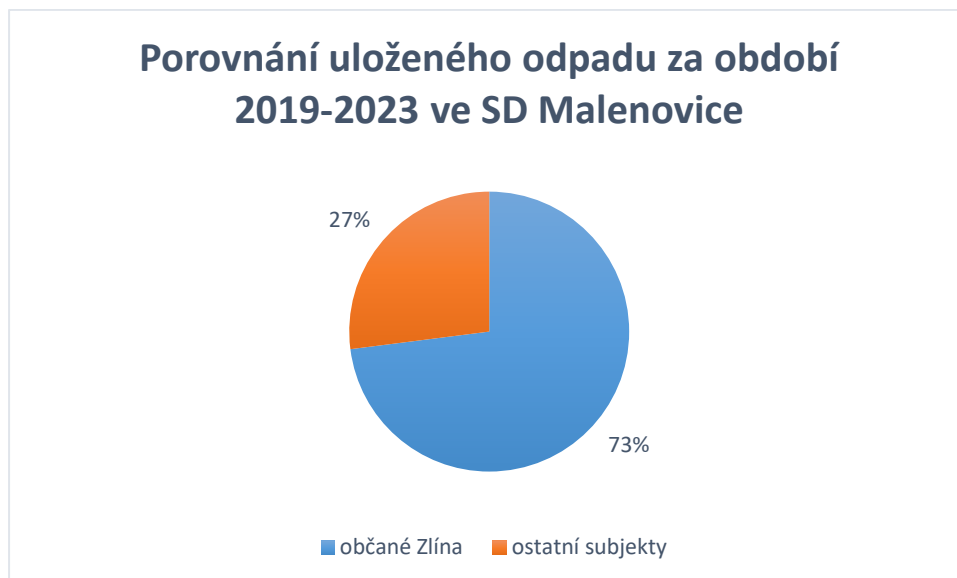
V tabulce níže je 15 nejvíce uložených komodit všemi subjekty (tzn. občanů statutárního města Zlín, společnostmi a podnikateli, občanů jiných obcí apod.) ve sběrném dvoře Malenovice s rozlišením na roky 2019-2023. Celkový objem činil 2 092 tun.

Tabulka 14 Celkové množství uloženého odpadu ve SD Malenovice v tunách všemi subjekty v letech 2019-2023

| Název odpadu                                                                                        | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | Celkem |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|--------|
| Objemný odpad                                                                                       | 168  | 208  | 168  | 247  | 289  | 1079   |
| Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06 | 125  | 119  | 27   | 30   | 43   | 345    |
| Biologicky rozložitelný odpad                                                                       | 41   | 48   | 46   | 71   | 84   | 291    |
| Papír a lepenka                                                                                     | 14   | 18   | 14   | 33   | 36   | 115    |
| Kovy                                                                                                | 12   | 16   | 10   | 21   | 24   | 82     |
| Sklo                                                                                                | 5    | 11   | 8    | 13   | 16   | 53     |
| Pneumatiky                                                                                          | 10   | 9    | 3    | 10   | 2    | 35     |
| Plasty                                                                                              | 3    | 4    | 4    | 8    | 9    | 28     |
| Papírové a lepenkové obaly                                                                          | 4    | 7    | 7    | 1    | 0    | 18     |
| Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky                            | 3    | 3    | 2    | 3    | 5    | 15     |
| Textilní materiály                                                                                  | 2    | 2    | 2    | 1    | 3    | 10     |
| Asfaltové směsi neuvedené pod číslem 17 03 01                                                       | 7    | 1    | 0    | 0    | 0    | 8      |
| Plastové obaly                                                                                      | 1    | 1    | 2    | 0    | 0    | 4      |
| Jedlý olej a tuk                                                                                    | 1    | 0    | 1    | 1    | 1    | 3      |
| Jiné motorové, převodové a mazací oleje                                                             | 0    | 0    | 0    | 1    | 0    | 2      |

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

Občané statutárního města Zlín uložili ve sběrném dvoře 1 527 tun, což v porovnání oproti množství uloženého odpadu ostatními subjekty ve výši 565 tun, což představuje 73% podíl. Následující graf znázorňuje procentuální porovnání těchto hodnot.



Graf 6 Procentuální porovnání uloženého odpadu občany města Zlín a ostatními subjekty ve SD Malenovice

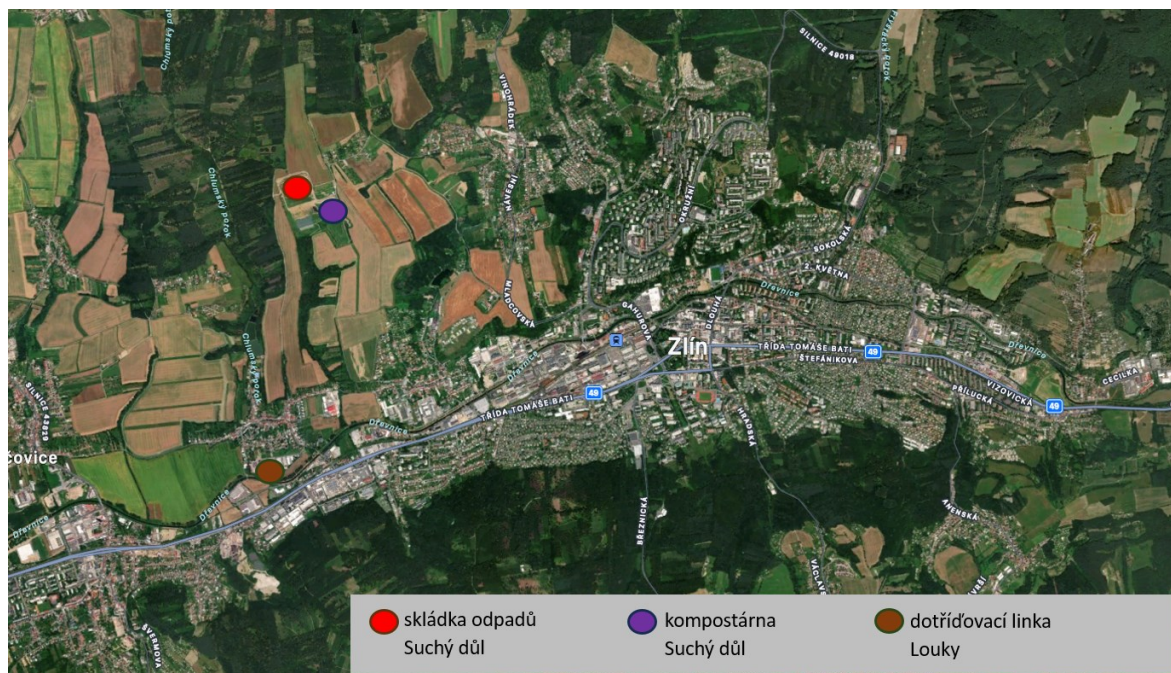
*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

#### 4.4.4 Skládka odpadů Suchý důl

Skládka odpadů Suchý důl je řízená skládka skupiny S-OO (ostatní odpad), konkrétně podskupiny S-OO3 (ostatní odpad včetně odpadů s podstatným obsahem organicky biologicky rozložitelných látek). Skládka se nachází na katastrálním území Zlín – Mladcová, přibližně 5 km od centra města viz. Obrázek číslo 8.

Jedná se o zabezpečenou skládku III. skupiny vybavenou nepropustným dnem s několikanásobnou izolací, což zajišťuje minimální negativní dopady na životní prostředí. Skládka je opatřena systémem odděleného jímání průsakových i povrchových vod. Provoz skládky je rovněž doplněn monitorovacím systémem, který slouží k pravidelné kontrole jejích enviromentálních dopadů. (Skládka, 2025)

Výstavba skládky proběhla v souladu s nejmodernějšími technologiemi, což zajišťuje maximální záruku bezpečnosti. Pro uložení odpadu na skládku je vyžadováno uzavření smlouvy nebo potvrzená objednávka s Technickými službami Zlín. (Skládka, 2025)



Obrázek 8 Zařízení pro nakládání s odpady Zlín

Zdroj: Vlastní zpracování dle [apple.com/maps](https://apple.com/maps)

V roce 2023 byla v provozu III. etapa skládky. Dle tabulky číslo 15 zde bylo navezeno 49 518 tun odpadů. Jedná se o odpad bez technického zabezpečení skládky. Na II. etapě již uzavřené skládky byla prováděna následná péče, měření stability podloží, měření množství a složení skládkového plynu, který je využíván místní teplárnou. (Vyhodnocení OH Zlín za rok 2023, 2025)

Tabulka 15 Celkové navezené množství odpadů v tunách na skládku Suchý důl v letech 2019 až 2023

| Rok                                                         | 2019   | 2020   | 2021   | 2022   | 2023   |
|-------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| <b>Celkové navezené množství v tunách odpadů na skládce</b> | 54 442 | 47 143 | 51 576 | 48 302 | 49 518 |

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat

V roce 2024 se nově začalo třídit dřevo, to mělo významný vliv na snížení tun skládkovaného odpadu. Za rok 2024 činilo celkové navezené množství odpadu na skládku celkem 41 355 tun. Oproti roku 2023 došlo ke snížení o přibližně 8 tisíc tun. Na obrázku číslo 9 je vytríděné dřevo na skládce a na obrázku číslo 10 je po zpracování. Za rok 2024 bylo celkem vytríděno 572 tun dřeva.



Obrázek 9 Vytříděné dřevo na skládce Suchý důl  
*Zdroj: Vlastní zpracování*



Obrázek 10 Dřevo po zpracování  
*Zdroj: Vlastní zpracování*

#### 4.4.5 Kompostárna Suchý důl

Kompostárna se nachází přímo v areálu skládky viz. obrázek číslo 8 výše. Občané v roce 2024 do speciálních hnědých nádob vytrídili celkem 3 721 tun bioodpadu, který byl následně zpracován na kompostárně v areálu skládky Suchý důl.

Občané města Zlín si mohou bezplatně odebrat kompost v limitu 250 kg 1 x za kalendářní pololetí na jeden občanský průkaz. Odběr je možný na kompostárně, a to do výše disponibilních zásob. (Kompost pro občany, 2025)

#### 4.4.6 Dotřídovací linka Louky

Dotřídovací linka v Loukách jejíž poloha je označena hnědou barvou na obrázku číslo 8 výše složí k dalšímu zpracování využitelných složek komunálního odpadu, který byl předtím vytríděn do příslušných nádob (papír, plasty, sklo a kovy). (Dotřídovací linka, 2025)

Sesbíraný odpad je přepraven na dotřídovací linku provozovanou Technickými službami Zlín, s.r.o., kde dochází k jeho separaci a přípravě pro další materiálové využití. V současné době je plánována rekonstrukce tohoto zařízení s cílem zvýšit jeho efektivitu a kapacitu. (Dotřídovací linka, 2025)

### 4.5 Vývoj vytríděnosti jednotlivých komodit ve městě Zlín

#### 4.5.1 Celkové množství vytríděného odpadu všemi subjekty

Odpad je shromažďován i mimo sběrné dvory, jako jsou výkupny, školy a kompostárna. V tabulce níže je uvedeno množství jednotlivého odpadu v tunách, který byl nashromážděn všemi subjekty.

Ve Zlíně fungují tři výkupny, které vykupují druhotné suroviny. Výkup ve Zlíně zajišťují společnosti PARTR spol. s.r.o., Výkup Zlín s.r.o. a Výkupna s.r.o. Výkupny hrají významnou roli v odpadovém hospodářství v množství nashromážděného odpadu.

Tabulka 16 Celkové množství vyprodukovaných vytríděných složek komunálního odpadu a směsného odpadu (v tunách) z nádob, sběrných dvorů, mobilních svozů nebo pytlů, ze škol, z výkupu, kompostárny

| Rok    | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 |
|--------|------|------|------|------|------|
| Papír  | 5175 | 5019 | 5184 | 5043 | 4621 |
| Plast  | 3019 | 3200 | 3247 | 3071 | 2990 |
| Sklo   | 2077 | 2218 | 2240 | 2187 | 2136 |
| Kov    | 4334 | 4068 | 4087 | 3655 | 343  |
| Textil | 684  | 715  | 707  | 712  | 757  |

|                         |      |      |      |      |      |
|-------------------------|------|------|------|------|------|
| <b>BRKO</b>             | 5690 | 5960 | 5782 | 5424 | 5641 |
| <b>Nebezpečný odpad</b> | 112  | 122  | 124  | 82   | 81   |
| <b>Elektro</b>          | 261  | 260  | 301  | 303  | 316  |
| <b>Pneu</b>             | 50   | 51   | 27   | 50   | 49   |
| <b>Spalitelný odpad</b> | 1458 | 1525 | 1503 | 1442 | 1407 |
| <b>Zbytek</b>           | 1336 | 1397 | 1377 | 1322 | 1290 |

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

#### 4.5.2 Míra třídění

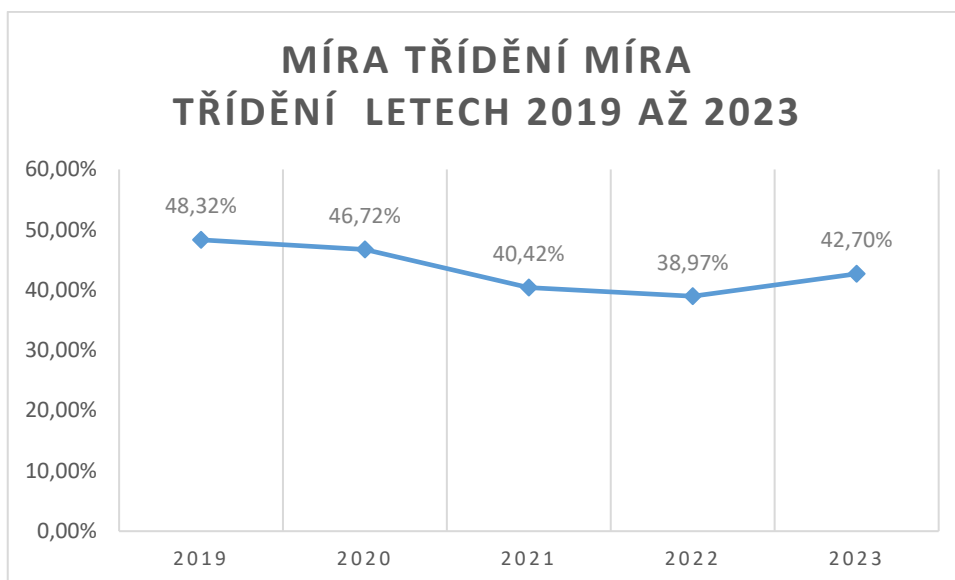
S novou legislativou přichází povinnosti týkající se procentuálního dosažení míry třídění. Konkrétně pro rok 2025 je stanoven cíl 60 % míry třídění, pro rok 2030 je to 65 % a v roce 2035 by měla míra vytrídění činit 70 %. Ve Zlíně za rok 2023 dle tabulky 17 činila míra vytrídění 42,7 % což značí nárůst o 3,37 % oproti roku minulému. Město Zlín se snaží dělat maximum, aby míra třídění stoupala a vyhnula se nesplnění stanovené míry, protože jinak by mohla hrozit sankce, a to do výše až 200 000 CZK. Dále dle rozhovoru s paní vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Zlín vyplývá, že město Zlín za účelem splnění plánovaných mír třídění zejména plánuje vybavit areál skládky Suchý důl o zařízení na úpravu směsných odpadů. Toto řešení by vedlo k vytrídění využitelných složek a dotřídění zbytkového odpadu.

Tabulka 17 Míra třídění ve městě Zlín

| <b>Míra třídění ve městě Zlín</b> |         |         |         |        | <b>Zákonem daná míra třídění</b> |      |      |
|-----------------------------------|---------|---------|---------|--------|----------------------------------|------|------|
| 2019                              | 2020    | 2021    | 2022    | 2023   | 2025                             | 2030 | 2035 |
| 48,32 %                           | 46,72 % | 40,42 % | 38,97 % | 42,7 % | 60 %                             | 65 % | 70 % |

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

Dle grafu 7 lze vidět vývoj míry třídění ve Zlíně v letech 2019 až 2023, v tomto období dosahovala míra třídění nejnižší hodnoty v roce 2022. Nejvyšší hodnoty a to konkrétně 48,32 % dosahovala míra v roce 2019.



Graf 7 Míra třídění v letech 2019 až 2023  
Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat

## 4.6 Finanční aspekty odpadového hospodářství

### 4.6.1 Financování odpadového hospodářství

Tabulka níže představuje provozní výdaje a příjmy za rok 2023. Celkové náklady na provoz odpadového hospodářství činily 76 402 tis. CZK s DPH. Počet obyvatel k 31. 12. 2022 činil dle ČSÚ 74 191, což znamená že provozní náklady činily 1 030 CZK na občana za rok 2023. Nejvyšší položku příjmů OH za rok 2023 představují místní poplatky za komunální odpad. (Vyhodnocení OH Zlín za rok 2023, 2025)

Tabulka 18 Příjmy za rok 2023

| Příjmy za rok 2023                                   |                       |
|------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>Místní poplatek za KO</b>                         | 51 606 276 CZK        |
| <b>Výnos ze skladovacího poplatku</b>                | 16 243 347 CZK        |
| <b>Odměny systému EKO-KOM</b>                        | 105 378 CZK           |
| <b>Platba za umístění kontejnerů na textil</b>       | 75 020 CZK            |
| <b>Nájem za kompostárnu</b>                          | 608 076 CZK           |
| <b>Odměny od kolektivních systémů (elektroodpad)</b> | 105 378 CZK           |
| <b>Celkové příjmy</b>                                | <b>76 402 057 CZK</b> |

(Zdroj: Vlastní zpracování dle Vyhodnocení OH Zlín za rok 2023)

Celkové provozní výdaje za rok 2023 dle tabulky 13 dosáhly celkem 83 806 178 CZK. Nejvyšší položku provozních nákladů představuje směsný komunální odpad a podzemní kontejnery. Rozdíl v příjmu a nákladech činil přibližně 7 mil. CZK. (Vyhodnocení OH Zlín za rok 2023, 2025)

Tento rozdíl musel být uhrazen městem Zlín. V roce 2023 skončilo hospodaření města Zlín s přebytkem 170 mil. CZK. (Závěrečný účet města za rok 2023, 2025)

Tabulka 19 Provozní výdaje za rok 2023

| Provozní výdaje za rok 2023                |                       |
|--------------------------------------------|-----------------------|
| <b>SKO a podzemní kontejnery</b>           | 35 694 190 CZK        |
| <b>Dotace</b>                              | 27 900 299 CZK        |
| <b>BRKO a stromky</b>                      | 8 091 869 CZK         |
| <b>Další náklady (nádoby, propagace)</b>   | 4 005 012 CZK         |
| <b>Opravy kontejnerových stání, cedule</b> | 182 422 CZK           |
| <b>Celkové provozní výdaje</b>             | <b>83 806 178 CZK</b> |

(Zdroj: Vlastní zpracování dle Vyhodnocení OH Zlín za rok 2023)

## 4.7 Aktivita v oblasti odpadového hospodářství

### 4.7.1 Kampaň „Jak moc (ne)třídíme odpad?“

V rámci kampaně „Jak moc (ne)třídíme odpad“ proběhl v roce 2019 rozbor SKO. Bylo zkoumáno 12 částí Zlína. Jednalo se o část Podlesí, Zálešnou, Jaroslavice, Jižní svahy, Vršava, Salaš, Padělky, Čepkov, Kudlov, Jižní Svahy – Zelinova, Lesní čtvrť a Kostelec. Vybrány byly náhodné kontejnery se směsným komunálním odpadem a jejich obsah byl vysypán na náměstí Míru. Odpad byl po výsypu rozebrán na jednotlivé komunity. Z rozborů vyplynulo, že skoro 62 % obsahu všech náhodně vybraných kontejnerů nemělo skončit ve směsném komunálním odpadu. Dle tabulky níže lze vidět, že největší část neroztříděného směsného komunálního odpadu tvořil v těchto kontejnerech ostatní odpad a bioodpad.

Tabulka 20 Výsledky rozborů pro veřejnost 2019

| Výsledky rozborů pro veřejnost 2019 |                  |
|-------------------------------------|------------------|
| Látková skupina                     | Zlín (% obj.hm.) |
| <b>Bioodpad</b>                     | 22,3 %           |
| <b>Elektroodpad</b>                 | 0,5 %            |

|                               |                |
|-------------------------------|----------------|
| <b>Kovy</b>                   | 4,3 %          |
| <b>Nápojové kartony</b>       | 0,9 %          |
| <b>Nebezpečný odpad</b>       | 0,3 %          |
| <b>Ostatní odpad</b>          | 26,1 %         |
| <b>Papír/lepenka</b>          | 10,5 %         |
| <b>Plasty</b>                 | 13,6 %         |
| <b>Sklo</b>                   | 6,6 %          |
| <b>Textil</b>                 | 3,0 %          |
| <b>Celkový součet</b>         | <b>100,0 %</b> |
| <b>NEMĚLO SKONČIT V "SKO"</b> | <b>61,9 %</b>  |

*(Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat)*

V březnu roku 2025 bylo znovu zkoumáno kolik tříděného materiálu končí v komunálním odpadu. Cílem kampaně „Jak moc (ne)třídíme odpad?“ je osvěta obyvatel Zlína, aby ve směsném komunálním odpadu nekončily plasty, plechovky nebo další cenné suroviny.

Osobně jsem byla součástí rozboru přímo na skládce Suchý důl dle fotky níže a velmi mě překvapilo co jsou občané města Zlín schopni do směsného komunálního odpadu odevzdat. V březnovém rozboru byl zkoumán směsný komunální odpad ve Zlínských lokalitách, a to konkrétně Maják, Podlesí a Jižní Svahy. Největší část rozboru netříděných složek představoval biologicky rozložitelný odpad, který měl být správně uložen do hnědých popelnic určených pro tento druh odpadu. Účast pro mě byla velmi obohacující a otevřela mi oči v tom, kolik nepatřičného odpadu skončilo s černé popelnici, i když s ním mělo být naloženo jinak.

Výsledek rozboru 100 kg vzorku SKO v těchto částech města s porovnáním s kampaní konanou v roce 2019 byl prakticky totožný.



Obrázek 11 Účast na kampani „Jak moc (ne)třídíme odpad?“

*Zdroj: Vlastní zpracování*

#### 4.7.2 Třídíme smysluplně

Město Zlín se aktivně věnuje edukaci obyvatel v oblasti třídění odpadů, což je patrné z jejich oficiálních webových stránek. Tyto stránky poskytují informace o správném třídění odpadu, umístění sběrných míst a harmonogramu svozu jednotlivých složek odpadu. (Odpadové hospodářství Zlín, 2025)

Město také spolupracuje s různými organizacemi na osvětových projektech zaměřených na zvýšení povědomí o důležitosti recyklace a udržitelného nakládání s odpady. Tato iniciativa zahrnuje také interaktivní programy pro školy a veřejnost, které podporují aktivní zapojení občanů do procesu recyklace. (Odpadové hospodářství Zlín, 2025)

Díky těmto aktivitám se Zlín snaží namotivovat své obyvatele k odpovědnému přístupu k životnímu prostředí a udržitelnému rozvoji města. (Odpadové hospodářství Zlín, 2025)

#### 4.7.3 Soutěž o keramickou popelnici

Soutěž o keramickou popelnici je krajská soutěž, ve které jsou hodnoceny všechny obce kraje v efektivnosti nakládání s komunálním odpadem, a to především v tříděném sběru využitelných složek. Soutěž je každoročně vyhlašována Zlínským krajem a společností EKO-KOM, a.s. (Soutěž obcí, 2025)

Město Zlín dosáhlo v soutěži "O keramickou popelnici" významných úspěchů v hodnocení třídění odpadu. V roce 2023 obhájilo třetí místo v kategorii měst nad 15 tisíc obyvatel, přičemž první příčku obsadilo Uherské Hradiště a druhou Uherský Brod. Tento výsledek navázal na předchozí rok 2022, kdy Zlín rovněž získal třetí místo ve stejné kategorii. Tyto úspěchy svědčí o dlouhodobém závazku města Zlín a jeho obyvatel k efektivnímu třídění odpadu a ochraně životního prostředí. (Soutěž obcí, 2025)

## 5 POLOSTRUKTUROVANÉ ROZHOVORY

Rozhovory byly realizovány prostřednictvím emailové komunikace. Otázky byly zaslány vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství, která pracuje na Krajském úřadě ve Zlíně a referentce odpadového hospodářství, která pracuje na oddělení odpadového hospodářství ve Zlíně. Konkrétní pracovní pozice mají přímý vliv na správu a koordinaci odpadového hospodářství ve městě Zlín. Pracovní zařazení činí zaměstnankyně kompetentní pro poskytování informací o aktuálním stavu v oblasti odpadového hospodářství. Obě respondentky souhlasily se zveřejněním odpovědí, avšak jména respondentek zde uvedeny nebudou.

### 5.1 Rozhovor s vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

#### **Jak moc je práce v oblasti odpadového hospodářství náročná?**

Práce v oblasti odpadového hospodářství je čím dál tím složitější. Zpřísnování legislativy i technický pokrok vyžaduje neustále sledování trendů a studium nových věcí. Zároveň je třeba vyvíjet trvalou iniciativu v oblasti osvěty jak fyzických, tak i právnických osob.

#### **Jakým oblastem se v oblasti odpadového hospodářství věnujete?**

Věnuji se odpadovému hospodářství jako celku z pohledu přenesené působnosti, tedy výkonu státní správy na tomto úseku. Zároveň, vzhledem k tomu, že Zlínský kraj je územně samosprávným celkem, který odpovídá za naplňování cílů v oblasti nakládání s odpady na svém území, věnuji se i koncepční a osvětové práci.

#### **Jaké změny byste navrhla pro lepší systém odpadového hospodářství ve městě Zlín?**

Vzhledem k předpokládanému ukončení skládkování využitelných odpadů je nutné začít intenzivně pracovat na celkové změně ve vztahu k využívání komunálních odpadů produkovaných nejen městem Zlín, ale i okolními obcemi a firmami. Vzhledem k tomu, že Zlín stejně jako všichni ostatní bude muset přistoupit ke zvýšení podílu recyklovaných a materiálově využitelných odpadů, vidím jako cestu jednak rozšíření třídění a zpracování biologicky rozložitelných odpadů a dále pak zajištění kvalitnějšího třídění využitelných surovin (plasty, papír, kovy, tetrapack, dřevo atd.) tak, aby bylo možné dále tyto odpady předat k recyklaci. Za zcela zásadní pak považuji k dosažení těchto cílů hledat cesty, jak motivovat občana ke snižování produkce směsných odpadů a k předcházení vzniku odpadů obecně.

**V čem spatřujete slabé stránky odpadového hospodářství ve městě Zlín?**

Chybějící RE-USE centrum, malá kapacita sběrných dvorů, dořešení nakládání s biologicky rozložitelnými odpady.

**Ve kterých oblastech odpadového hospodářství města Zlín vidíte prostor pro zlepšení?**

V současnosti již existují návrhy budoucího řešení nakládání s odpady, a to prakticky přeměna areálu skládky Suchý důl na skutečné zařízení pro komplexní nakládání s odpady, projekt na vybudování moderní automatické třídící linky na separovaný odpad. Tyto projekty považuji za nutné realizovat a vyřešit tak zásadní otázky nakládání s odpady ve městě Zlín. Logistika svozu, vybavení nádobami a osvěta pak budou jistě součástí vytváření a optimalizace celého systému.

**Co je nejdůležitější pro efektivní nakládání s odpady?**

V tuto chvíli zejména jasná a v čase neměnná základní legislativní pravidla a na to navazující optimální nastavení systému, který bude pravidelně vyhodnocován a upravován tak, aby bylo dosahováno co nejlepších výsledků.

**Jaký je Váš názor na konec skládkování plánovaný od roku 2030? Jaké kroky s ohledem na konec skládkování bude muset město Zlín podniknout?**

Tato cesta již je připravována, v současné době město řeší kroky k dovybavení areálu skládky Suchý Důl zařízením na úpravu směsných odpadů tak, aby byly vytrženy využitelné složky, zbytkový odpad dotříděn a připraven k energetickému využití jako alternativní palivo, byla vybudována zařízení k efektivnímu využití biologicky rozložitelné složky. Součástí je i zajištění efektivního třídění recyklovatelných složek komunálních odpadů.

**V čem u sběrných dvorů ve Zlíně spatřujete slabé stránky?**

Základem je malý prostor, ve kterém se obtížně udržuje pořádek. Z tohoto důvodu jsou zde umístěny i ne zcela vhodné kontejnery, které neumožňují pohodlnou manipulaci s odpady. A dá se říct, že město není vhodně pokryto sběrnými dvory, na největším sídlišti takový sběrný dvůr zcela schází.

**V čem spatřujete prostor pro zlepšení fungování sběrných dvorů ve Zlíně?**

Ve zvýšení jejich počtu.

## **5.2 Rozhovor s referentkou odpadového hospodářství**

### **Jakým oblastem se v oblasti odpadového hospodářství věnujete?**

Státní správa i samospráva, ale především fungování systému odpadového hospodářství Zlína.

### **Jak moc je práce v oblasti odpadového hospodářství náročná?**

Podle toho, jak poctivě ji děláte. Celkově velmi nevděčná.

### **Jaké změny byste navrhla pro lepší systém odpadového hospodářství ve městě Zlín?**

Aby systém dobře fungoval je nutné, aby jeho uživatelé ctili základní pravidla. Navrhuji tedy svědomitější obyvatele.

### **V čem spatřujete slabé stránky odpadového hospodářství ve městě Zlín?**

Jako v předchozí otázce, jsou to uživatelé systému odpadového hospodářství. Především lenost lidí.

### **Jakým způsobem je nejefektivnější předávat informace týkající se odpadového hospodářství občanům Zlína?**

Využíváme tištěný Magazín Zlín o 38 000 výtiscích každý měsíc, který jde přímo do schránek. Dále sociální sítě i vzájemné sdílení s Technickými službami, internetové stránky města, emailovou rozesílku (Mobilní rozhlas), vývěsky místních částí (venkovní nástěnky) a letáky do schránek i ve vchodech bytových domů. Vždy má největší efekt jen to, co se obyvatel přímo dotkne. Zkušenost z podzimu 2023 je v případě 3000 adres taková, že když někdo informace nechce, tak není na příjmu jakoukoli cestou komunikace.

### **Jak ovlivnila pandemie COVID chování občanů v odpadovém hospodářství?**

Celkově se zhoršila situace ve všech aspektech a přístupu.

### **Jaký je Váš názor na konec skládkování plánovaný od roku 2030? Jaké kroky s ohledem na konec skládkování bude muset město Zlín podniknout?**

Musíme se tomu přizpůsobit a najít funkční koncovku pro městem produkováný směsný komunální odpad a velkoobjemový odpad.

### **Jaký vnímáte jako největší problém v oblasti třídění odpadu občany města Zlín?**

Netřídění, ve směsném odpadu je stále velký podíl recyklovatelných složek.

**Zaznamenáváte v určitých obdobích kalendářního roku zvýšenou produkci odpadu občany města Zlín?**

Ano, po Vánocích (vánoční stromky), na jaře a podzim v případě bioodpadu.

**Jak hodnotíte fungování sběrných dvorů ve Zlíně? Jaké trendy pozorujete z provozního hlediska?**

Rozšiřujeme otevírací dobu i navyšujeme obsluhu. Ale máme jen 3. Chybí sběrný dvůr na sídlišti Jižní Svahy (asi 30 000 lidí).

**Ve kterých oblastech odpadového hospodářství města Zlín vidíte prostor pro zlepšení?**

Třídění odpadu.

**Jaké kroky plánuje město Zlín podniknout k dosažení 60% míry recyklace komunálního odpadu do roku 2030?**

Třídění odpadu.

## 6 SHRNUÍ ANALYTICKÉ ČÁSTI

Významnou část analytické části tvoří analýza situace odpadového hospodářství ve městě Zlín. V úvodu analytické části je analýzou podrobena město Zlín, a to z geografického pohledu a vývoji obyvatelstva.

V kapitole číslo 4, která je nejrozsáhlejší kapitolou analytické části, je uvedena samotná analýza odpadového hospodářství ve městě Zlín. V analýze je zohledněna produkce a vývoj odpadů v letech 2020–2023, s důrazem na směsný komunální odpad a biologicky rozložitelný odpad, které tvoří největší podíl nashromážděného odpadu. Dále se věnuje problematice velkoobjemového odpadu a černých skládek, mj. v trendu zpracovaného objemu odpadu. Dále je provedena analýza sběrných dvorů, jako je jejich fungování, rozmístění a objemu zpracovaného odpadu v jednotlivých letech těmito dvory. Obdobná analýza byla provedena i na dalších zařízeních, které nakládají s odpady, jako je skládka Suchý důl, kompostárna nebo dotřídňovací linka.

V analytické části je rovněž uveden vývoj třídění jednotlivých komodit, finanční aspekty odpadového hospodářství a různé aktivity zaměřené na osvětu a zlepšení systému třídění, jako je informační kampaň „Jak moc (ne)třídíme odpad?“ anebo informativní stránky města Zlín „Třídíme smysluplně“.

Závěr analytické části se věnuje rozhovoru s vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství a referentkou odpadového hospodářství.

Vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství spatřuje jako největší výzvu v celkové změně ve vztahu k využívání komunálních odpadů produkovaných ve městě Zlín a okolí. Jako řešení vidí v rozšíření třídění a zpracování biologických rozložitelných odpadů a dále pak zajištění kvalitnějšího třídění využitelných surovin. Pro podporu ještě větší míry vytríděnosti zdůrazňuje zajištění větší motivovanosti občanů. Tyto kroky by měly vést ke zvýšení podílu recyklovaných a materiálně využitelných odpadů. Jako slabé stránky odpadového hospodářství ve městě Zlín spatřuje absenci RE-USE centra, malé kapacity sběrných dvorů a neefektivní nakládání s biologicky rozložitelným odpadem. Jako zásadní krok pro zlepšení nakládání s odpady spatřuje v přeměně areálu Suchý důl na zařízení pro komplexní nakládání s odpady s moderní automatickou třídící linkou na separovaný odpad. Město tímto krokem bude reagovat na zpřísňující se legislativu, a to konkrétně na konec skládkování, který je plánován v roce 2030. Jako další slabou stránkou odpadového hospodářství spatřuje ve sběrných dvorech, které fungují na malém prostoru. Sběrné dvory

jsou nuceny řešit tuto situaci kontejnery, které jsou sice prostorově nenáročné, ale neumožňují návštěvníkům pohodlnou manipulaci s odpady. Mimo nevhodnosti použitých kontejnerů poukazuje i na malý počet vybudovaných sběrných dvorů, kdy pro největší sídliště (Jižní Svahy) zcela schází.

Referentka odpadového hospodářství shledává jako největší problém v malé vytríděnosti vyprodukovaného odpadu občany Zlína, která vyvrcholila v průběhu COVID pandemie. Ve směsném odpadu je stále velký podíl recyklovatelných složek, což vede k neefektivnímu nakládání s odpady. Jako opatření pro zlepšení situace spatřuje v důkladnější osvětě občanů. Dalším nedostatkem dle referentky je nedostatečný počet sběrných dvorů Zlín. Záměrem je vybudovat nový sběrný dvůr na Jižních Svazích, který ztroskotál na tom, že nebyl nalezen vhodný prostor pro vybudování. Na Jižních Svazích nebyla nalezena dostatečně velká plocha, na které by mohlo být vybudování sběrného dvoru realizováno.

Na základě zjištěných informací došlo k vytvoření návrhů opatření, které by zlepšily situaci odpadového hospodářství ve městě Zlín. Následující kapitoly se těmito návrhy zabývají.

## **7 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ VE STATUTÁRNÍM MĚSTĚ ZLÍN**

### **7.1 Edukace občanů města Zlín**

Cílem edukace občanů města Zlína je především zvýšit povědomí občanů o důležitosti odpovědného nakládání s odpady a také poskytnout návod, jak efektivně recyklaci odpadu zlepšit.

V následujících kapitolách jsou identifikované konkrétní problémy, ke kterým navrhuji opatření ke zlepšení.

#### **7.1.1 Jak na velkoobjemový odpad**

##### **Stávající situace**

Oproti roku 2023, kdy město vynaložilo 505 000 CZK z rozpočtu na úklid 35 tun odpadu z černých skládek, se tato částka v roce 2024 zvýšila na 509 000 CZK, přičemž množství odpadu zůstalo stejné.

Z porovnání těchto období je patrné, že trend v tvoření černých skládek zůstává na přibližně stejné úrovni, což poukazuje na možnou nedostatečnou informovanost občanů ohledně možností, jak s velkoobjemovým odpadem efektivně a legálně nakládat.

V roce 2021 byl vytvořen a vyvěšen letáček o nakládání s velkoobjemovým odpadem na webových stránkách města Zlín, který byl taktéž distribuován prostřednictvím magazínu Zlín. Letáček byl také zveřejňován pomocí domovníků bytových domů, kteří vlastní iniciativou letáček tiskli a umísťovali na nástěnky společných prostor bytových domů.

##### **Řešení**

Za účelem zajištění lepší informovanosti občanů bude letáček upraven a aktualizován. Letáček obsahuje aktuální informace o zpracovaném objemu velkoobjemového odpadu a objasňuje, co je velkoobjemový odpad, jak s ním správně nakládat.

Distribuce letáčku by probíhala prostřednictvím internetových stránek města Zlín v edukační sekci „Třídíme smysluplně“. Tato sekce obsahuje informace o správném ukládání jednotlivých druhů odpadu a tipy pro smysluplnější třídění odpadu. Dále v přílohách obsahuje dokumenty o kampani zaměřené na třídění bioodpadu, papíru, plastů, kovů a skla. Další místa, kde by mohl být aktualizovaný letáček umísťován jsou sociální sítě

Facebook a Instagram města Zlín. Správné nakládání s objemnými odpady by bylo vhodné připomínat zejména v období roku, kdy dochází nejčastěji k větším úklidovým pracím v domácnostech např. před Vánocemi či Velikonocemi. Zveřejnění tohoto letáčku na sociálních sítích by tedy bylo dvakrát ročně, a to v období Velikonoc a Vánoc.

Edukace občanů cílí i na případy, kdy občané s dobrým úmyslem umístí jakýkoli materiál ke kontejneru s vidinou, že někdo jiný ho využije pro své účely. I tento postup je nesprávný, takové jednání je považováno za vytváření černé skládky a může být i sankcionováno. Letáček obecně informuje o zákazu ukládání materiálu mimo odpadní nádoby a měl by tak oslovit i tyto osoby jednajících z jejich pohledu s dobrým úmyslem.

### **Realizace návrhu a jeho financování**

Realizace návrhu spočívala v aktualizaci a zveřejnění letáčku o správném nakládání s velkoobjemovým odpadem, viz obrázek č. 12. Následně jsem finální podobu letáčku představila referentce odpadového hospodářství Zlín, která letáček přijala a zajistila jeho zveřejnění na webových stránkách Zlín v aktuální verzi „Třídíme smysluplně“, viz <https://www.zlin.eu/tridme-smysluplne-0>.

Pro účely širší distribuce byl vytvořen letáček i ve tmavé variantě, který slouží především pro digitální zobrazení. Světlá varianta je vhodnější v případě tisku. Obě varianty jsou zveřejněny na webu města Zlín, viz odkaz výše.

Financování této aktivity nebylo nutné řešit. Náklady spojené s tvorbou a umístěním letáčku byly minimální, protože byl poskytnut ke stažení na webových stránkách Zlín. Kvůli této distribuci se podařilo snížit náklady na tisk a případnou fyzickou distribuci.

# Jak na

Více informací o odpadovém hospodářství naleznete zde:



## VELKOOBJEMOVÝ ODPAD

Křesla a sedačky, matrace, sanitární keramika, kbelíky se stavební sutí, zrcadla, pytle s textilem, skříně, stolky a koberce - v minulém roce město vynaložilo 509 000 Kč z rozpočtu na úklid 35 tun těchto odpadů z míst, kam je občané odložili. Tento odpad PATŘÍ DO SBĚRNÉHO DVORA nebo má být odevzdán při mobilním svozu odpadu.



### NEZNEČIŠŤUJTE SI ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Lidé obskládávají garáže, klepače, kontejnery na tříděný nebo směsný komunální odpad a spoléhají na to, že „to někdo uklidí“. Jedná se však o přestupek dle zákona o odpadech a stejně tak o porušování obecně závazné vyhlášky.



Pneumatiky jsou odebírány zdarma - patří do sběrného dvora nebo autoservisu.



Nábytek odevzdávejte ve sběrných dvorech nebo při mobilních svozech odpadů.



Žádáme Vás, abyste nakládali se svým odpadem svědomitě a odpad neodkládali ke kontejnerům.

### NETŘÍDÍTE? MŮŽE SE VÁM STÁT, ŽE NEBUDETE MÍT VYVEZENOU POPELNICI

Přestože do nádob na směsný komunální odpad má být ukládán jen odpad, který již není možné vytřídit, realita ve Zlíně bývá jiná a v nádobách končí i cenné suroviny. Občanům se tak může stát, že svozová společnost špatně vytříděnou nádobu nevyveze.



Při parkování myslíte na průjezd techniky IZS a Technických služeb Zlín - jen tak můžeme nádoby vyspat a odpad odvést.



Obrázek 12 Leták – velkoobjemový odpad (světlý)

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat

### 7.1.2 Jak správně odložit vánoční stromek

#### Stávající situace

Jednu z problematik, kterou Technické služby Zlín řeší, je odvoz a zpracování vánočních stromků. Z území města bylo svezeno celkem 36,5 tuny vánočních stromků, které byly zpracovány také na kompostárně v areálu skládky Suchý důl. Nevhodným zacházením občanů s vánočními stromky dochází k neefektivnímu svozu a následnému zpracování. Občané často nechávají stromky v místech k tomu neurčených (například u dveří domu, v parcích a podobně) nebo je nevhodně zpracovávají, například je dávají do obalů. Jakýkoliv nebiologicky rozložitelný obal by mohl být důvodem pro narušení kompostování. V případech, kdy je stromek upraven, např. pořezán nebo nalámán na menší části, je tím způsobena zhoršená manipulace s jeho odvozem. Město Zlín na svých webových stránkách zveřejnilo článek o tom, že Technické služby Zlín zajistí svoz vánočních stromků, který svou vizualizací nemusí upoutat pozornost široké veřejnosti.

#### Řešení

Pro oslovení vyššího počtu občanů o problematice správného odložení vánočních stromků jsem vytvořila edukativní leták. Leták obsahuje informace o tom, jak zacházet s vysloužilým vánočním stromkem, aby byla jeho recyklace co nejefektivnější. Obsahuje informace o tom, jak správně připravit vánoční stromek ke svozu TS Zlín. Dále občany informuje o častých chybách, se kterými se pracovníci TS Zlín každoročně setkávají (nevhodné úpravy stromků, nebo jejich nesprávné odložení). Leták je zaměřen na edukaci a svým vizuálním zpracováním má za cíl oslovit co nejširší veřejnost. Pro zajištění maximální osvěty bude zveřejněn na internetových stránkách města Zlín, dále bude zveřejněn v lednovém vydání magazínu Zlín, který je distribuován občanům města Zlín do jejich poštovních schránek. Motivací pro občany města Zlín, proč správně odložit vánoční stromek je možnost bezplatně si odebrat kompost v limitu 250 kg 1x za kalendářní pololetí na jeden občanský průkaz přímo z kompostárny, která se nachází v areálu Suchého dolu.

# Co s vánočním stromkem?

## Jak naložit s vánočním stromkem po Vánocích?



01

### Odzdobení stromku

Stromek patří do bioodpadu, jakékoliv zbytky po ozdobách by narušily jeho recyklaci.



02

### Odložení stromku

Stromek odložte na stanoviště tříděného odpadu k barevným nádobám NEBO položte k černé popelnici.

## Jak s vánočním stromkem nezacházet?



### Stromek nijak neupravujte

Stromek neřezejte, nelámejte, nesvazujte, nebalte do pytlů ani jiných obalů.



### Neodkládejte na neurčená místa

Stromek neodnášejte do lesa, parku, nenechávejte volně na ulici ani nevkládejte dovnitř odpadových nádob.

## Proč postupovat tímto způsobem?



### Aby byl proces co nejefektivnější

Pracovníci technických služeb zajistí v určených termínech odvoz stromků do kompostárny v areálu Suchý důl, kde dojde k jejich zpracování a proměnění se na užitečný kompost.

*Děkujeme, s úctou vaše*



Obrázek 13 Leták „Co s vánočním stromkem?“  
Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat

## **Realizace návrhu a jeho financování**

Vzhledem k tomu, že by letáček byl zveřejněn na webových stránkách města Zlín, nevznikají s touto digitální distribucí žádné významné náklady. Příspěvek bude umístěn v sekci aktuality.

Za účelem realizace opatření jsem vytvořila informační letáček, který je připraven k veřejnému zveřejnění a distribuci mezi občany. Letáček obsahuje informace, které pomohou zvýšit povědomí o správném nakládání s vysloužilým vánočním stromkem a jeho efektivním zpracováním.

Pro zajištění čerstvé informovanosti občanů by bylo nejefektivnější letáček distribuovat bezprostředně po Vánocích, a to v lednovém vydání magazínu Zlín. Finanční náklady pro zveřejnění letáčku prostřednictvím magazínu Zlín jsou hrazeny městem Zlín. Magazín je distribuován občanům ve Zlíně a jeho místních částech ve 38 000 výtiscích měsíčně.

## **7.2 Návrhy na zlepšení ve sběrných dvorech**

### **7.2.1 Vybudování Reuse pointu ve sběrném dvoře Zálešná s výhledem rozšíření sítě Reuse pointů na dalších místech ve Zlíně**

#### **Popis stávající situace**

S vyšším počtem obyvatel, narůstající návštěvnosti a vytíženosti sběrných dvorů je pravděpodobné, že sběrné dvory nebudou schopny zpracovat tak velké množství odpadu, které bude obyvateli vyprodukováno.

Dle komunikace s ekologem Technických služeb Zlín je jedním z největších problémů disponibilní plocha dvora v městské zástavbě. Všechny tři sběrné dvory, tj. Malenovice, Louky a Zálešná by uvítaly větší prostor pro ukládání odpadu. Dalším z problémů, které sběrné dvory trápí, je nedisciplinovanost některých návštěvníků a také nedovolené vnikání osob na dvůr a s tím spojené poškozování plotů a podobně.

Ve městě Zlín dosud není zřízen žádný Reuse point, což představuje významný nedostatek. Občané nemají možnost odkládat věci, které by mohly být dále využity. Ve sběrných dvorech často končí v objemových kontejnerech předměty, které jsou stále funkční a mohly by sloužit dál, avšak kvůli absenci jiného vhodného místa pro jejich odložení končí jako odpad. Městu Zlín tak vzniká problém s nenaplněním legislativních požadavků na účinné předcházení vzniku odpadů.

Znovupoužití věcí přispívá k ochraně životního prostředí a podporuje principy cirkulární ekonomiky. V současnosti zaměstnankyně sběrného dvora na základě prosb občanů odkládají některé předměty bokem. Na obrázku číslo 14 je například vidět, že pro potřeby dětského hřiště byly separovány koloběžky a umělé květiny. Zaměstnankyně sběrného dvora by uvítaly vyhrazený prostor pro tyto předměty, což by usnadnilo jejich další využití.



Obrázek 14 Odložené věci na sběrném dvoře, které by mohly být ještě využity

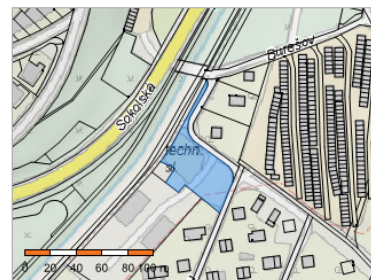
*Zdroj: Vlastní zpracování*

### **Řešení**

Na základě komunikace s ekologem navrhuji rozšíření sběrného dvora o Reuse point, který by mohl být umístěn vedle stávajícího sběrného dvoru. Statutární město Zlín má ve vlastnictví celou parcelu číslo 3045 katastrálního území města Zlín, viz obrázek č. 15.

## Informace o pozemku

|                           |                                     |
|---------------------------|-------------------------------------|
| Parcelní číslo:           | <a href="#">3045</a>                |
| Obec:                     | <a href="#">Zlín [585068]</a>       |
| Katastrální území:        | <a href="#">Zlín [635561]</a>       |
| Číslo LV:                 | <a href="#">10001</a>               |
| Výměra [m <sup>2</sup> ]: | 1985                                |
| Typ parcely:              | Parcela katastru nemovitostí        |
| Mapový list:              | <a href="#">DKM</a>                 |
| Určení výměry:            | Graficky nebo v digitalizované mapě |
| Způsob využití:           | manipulační plocha                  |
| Druh pozemku:             | ostatní plocha                      |



## Sousední parcely

## Vlastníci, jiní oprávnění

| Vlastnické právo                                   | Podíl |
|----------------------------------------------------|-------|
| Statutární město Zlín, náměstí Míru 12, 76001 Zlín |       |

Obrázek 15 Sběrný dvůr Zálešná – katastrální mapa  
Zdroj: Katastr nemovitostí, 2025

Za účelem snížení množství odpadu a finančních nákladů na jeho likvidaci navrhuji vybudování Reuse pointu. Návštěvníci sběrného dvora by zde mohli odkládat věci určené k dalšímu využití. Obrázek číslo 16 zobrazuje vyznačenou plochu na které by byl Reuse point vybudován.



Obrázek 16 Sběrný dvůr Zálešná – návrh rozšíření  
Zdroj: Katastr nemovitostí, 2025

Sběrné místo Reuse point by tvořil kontejner, který by byl umístěn v areálu sběrného dvora Zálešná. Tento kontejner by obsluhovali zaměstnanci sběrného dvora. Pozemek v blízkosti sběrného dvora není nutné nijak významně upravovat, jelikož se jedná o rovinatý terén. Pro úpravu přístupu ke kontejneru by bylo možno využít recyklát vyprodukovaný recyklací stavebních odpadů v areálu Suchý Důl v provozu Technických služeb Zlín. Oplocení není potřeba, protože kontejner bude uzamykatelný. Otevírací doba by byla stejná jako otevírací doba sběrného dvora.

Použití kovové kontejnerové buňky přináší několik výhod – umožňuje rychlou realizaci projektu, snižuje provozní náklady a v případě potřeby je možné ji modulárně rozšířit podle poptávky. Věci uložené v kontejneru budou chráněny před nepříznivým počasím, což je zásadní pro jejich další využití. Pro vybavení kontejneru regály pro odložení věcí by bylo možno využít např. odložený nábytek od občanů.

Občané by zde mohli odložit drobné kusy nábytku, knihy, textil, časopisy, hračky, zahradní potřeby, sportovní vybavení, domácí potřeby a další funkční a čisté předměty, které lze nabídnout k dalšímu využití. Tento krok umožní zachování hodnoty materiálů i energie vložené do výroby produktů a sníží potřebu těžby nových surovin.

Hlavní myšlenkou projektu je, že co nespotřebujeme, nemusíme recyklovat ani likvidovat na skládce. Cílem je předcházet vzniku odpadu na území města Zlína, snížit množství skládkovaného odpadu a tím dosáhnout významného ekonomického přínosu.

Dle momentálního množství takto odloženého odpadu je uvažováno o prozatímní pořízení jednoho Reuse pointu. Jeho provoz by měl být pilotně provozován minimálně po dobu půl roku. V průběhu této doby navrhuji sledovat a zaznamenávat informace o shromažďovaných předmětech a zájmu ze strany občanů. Poté doporučuji provést vyhodnocení provozu a vyřešit případné nedostatky a potřeby a vyhodnotit účelnost tohoto řešení. Věci, které projdou Reuse pointem jsou věci, které se nestanou odpadem. Po vyhodnocení provozu pilotního Reuse pointu je možné rozšíření tohoto systému buď o další buňku v rámci tohoto areálu nebo rozšíření o další místa na dalších sběrných dvorech města Zlín.

### **Financování návrhu**

Financování vybudování Reuse pointu je poměrně finančně náročná akce. Vysoké jsou náklady na pořízení kontejneru. V tabulce číslo 21 jsou cenové nabídky od tří dodavatelů za

mobilní kontejner. Jedná se o zastřešenou izolovanou ocelovou konstrukci s osvětlením, která je vhodná pro skladování znovu využitelných věcí.

Tabulka 21 Cenový výzkum kontejnerů od tří různých dodavatelů

| Dodavatel           | Rozměry (m)      | Cena včetně DPH |
|---------------------|------------------|-----------------|
| MARTINEK LKW s.r.o. | 5,1 x 2,4 x 2,5  | 124 630 CZK     |
| BAUGRUP s.r.o.      | 6 x 2,4 x 2,68   | 143 990 CZK     |
| Cont s.r.o.         | 6,05 x 2,4 x 2,5 | 163 471 CZK     |

*(Zdroj: Vlastní zpracování dle MARTINEK LKW s.r.o., BAUGRUP s.r.o., Cont s.r.o.)*

Jako další vedlejší náklady by tvořilo pořízení vybavení a zajištění osvětlení a označení Reuse pointu. Odhadovaná celková částka vedlejších nákladů s ohledem na pořízení 10-15 regálů, jakožto uvažovanou nejvyšší položkou, se pohybuje v rozmezí 30-60 tis. CZK.

Pro financování navrhuji podání žádosti dotace Evropské unie, konkrétně výzvy číslo 68, týkající se předcházení vzniku odpadu. Jedná se o výzvu, která je součástí Operačního programu Životní prostředí, tento program umožňuje čerpat v letech 2021-2027 z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti. Z výzvy je možné financování míst pro předcházení vzniku odpadů, tzv. re-use center, konkrétně se jedná o opatření 1.5.2 – RE-USE centra, prevence vzniku textilního a oděvního odpadu. (68. výzva – Předcházení vzniku odpadu, 2025)

Žádost je možné podat prostřednictvím portálu IS KP21+ včetně všech požadovaných příloh, které jsou definované v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP pro období 2021-2027. Jedná se o průběžnou, nesoutěžní výzvu s jednokolovým modelem hodnocení a s celkovou alokací 350 000 000 CZK pro opatření 1.5.1 určené pro kompostéry, 1.5.2 určené pro Reuse centra a 1.5.4 určené pro prevenci vzniku odpadů z jednorázového nádobí nebo jednorázových obalů. (68. výzva – Předcházení vzniku odpadu, 2025)

Sběrné dvory ve městě Zlín jsou provozovány společností Technické služby Zlín, s.r.o., IČO 60711086, jakožto dceřinou společností města Zlín. O dotaci má možnost žádat společnost Technické služby Zlín, která je 100% vlastněna městem Zlín, a nebo může být žádost podána přímo městem Zlín. (Rejstřík, 2025)

Míra financování v případě opatření 1.5.2 pro podporu vybudování Reuse centra dle textace 68. výzvy programu je stanovena ve výši 50 % nákladů. Druhá půlka nákladů by byla uhrazena z rozpočtu města Zlín. (68. výzva – Předcházení vzniku odpadu, 2025)

### 7.2.2 Návrhy opatření ke zlepšení provozu ve sběrném dvoře Louky

Během šetření ve sběrném dvoře Louky, která proběhla za doprovodu zaměstnankyně krajského úřadu, byly zjištěny určité nedostatky.

#### Popis stávající situace

Nejzávažnější nedostatek ve vztahu k požadavkům legislativy byl spatřen v nesprávném označení nádob pro uložení nebezpečného odpadu, resp. v ne zcela správném nakládání s nebezpečnými odpady. Významné riziko představovalo nevhodné uložení žárovek, resp. zářivek, viz obrázek 20. Tyto jsou uloženy bez jakéhokoliv zabezpečení proti rozbití. Ačkoliv se řadí mezi výrobky sbírané v režimu zpětného odběru elektrozařízení, při nakládání s nimi musí být zajištěny postupy obdobně jako u identického nebezpečného odpadu. Žárovky a výbojky zde uložené obsahují rtuť a při rozbití představují zdravotní riziko pro zaměstnance i návštěvníky sběrného dvora.

Odpady jsou ukládány do neoznačených nebo zcela špatně označených a necertifikovaných nádob, jak lze vidět na obrázku číslo 19. Kromě toho v blízkosti skladovaných nebezpečných odpadů chybí příslušné identifikační listy nebezpečného odpadu, které jsou nezbytné pro informace o správném nakládání s těmito nebezpečnými odpady a bezpečnostním postupem v případě, že dojde např. ke kontaktu s kůží nebo očima zaměstnanců. Vedoucí sběrného dvora uvedl, že identifikační listy jsou nezveřejněné, uloženy v šuplíku v jeho kanceláři, přičemž tyto dokumenty by měly být správně umístěny na viditelném místě, aby bylo zajištěno bezpečné nakládání s nebezpečným odpadem. Tento postup je v rozporu s ustanovením Provozního řádu zařízení ke sběru a úpravě odpadu pro sběrný dvůr Louky, č. OH 02/2024. V kapitole 5 s názvem Technologie a obsluha zařízení je stanovena povinnost ukládat odpad do označených nádob dle Seznamu druhů přijímaných nádob sběrným dvorem. A dále v případě nakládání s nebezpečným odpadem mít pro pracovníky sběrného dvora k dispozici identifikační listy nebezpečného odpadu. Na obrázku níže je uvedena přesná textace těchto povinností.

Přijaté odpady se ukládají do označených kontejnerů, nádob. Seznam druhů přijímaných odpadů je uveden v kap. č. 3 tohoto PŘ.  
Pro každý odpad kategorie „N“, který je povolen odebírat do zařízení, musí mít obsluha k dispozici identifikační list nebezpečného odpadu.  
V případě zjištění výskytu nepatřičných druhů odpadů v určených nádobách je povinností obsluhy nežádoucí odpady vytržít a uložit do odpovídajících nádob.

Obrázek 17 Výstřižek textace z provozního řádu SD Louky

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

Pracovníci mají za povinnost se identifikačními listy řídit, např. v případě havárie, nebo při poskytování první pomoci. Zásady postupování dle identifikačních listů jsou uvedeny v Provozním řádu zařízení ke sběru a úpravě odpadu pro sběrný dvůr Louky, č. OH 02/2024, kapitola 5, 9 a 10.

**Zásady první pomoci:**

- nepodlehout panice,
- zjistit co ohrožuje zraněného na životě a co je třeba udělat nejdříve,
- odstranit příčinu, která poranění způsobila (elektřina apod.), přesunout raněného mimo dosah působení škodlivin (např. plyn),
- zhodnotit stav zraněného, tzn. stav základních životně důležitých funkcí (dýchání, srdeční činnost, vědomí) a zda došlo k velkému zevnímu krvácení,
- postupovat dle pokynů a zásad uvedených na identifikačních listech NO.

Obrázek 18 Výstřižek textace z provozního řádu z kapitoly 10 týkající se zásad první pomoci

*Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat*

Ve sběrném dvoře Louky je ukládáno nejvíce nebezpečného odpadu ze všech sběrných dvorů ve Zlíně, viz tabulka číslo 12. Tento fakt přidává na důležitosti řešit správné nakládání s nebezpečným odpadem v tomto sběrném dvoře. V případě zjištění nedostatků v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady kontrolními orgány mohou uložit sankci, která se může pohybovat dle závažnosti v řádech deseti až statisíců korun českých. Dle platné legislativy je možná nejvyšší uložená sankce ve výši 10 mil. korun českých.



Obrázek 19 Neoznačené nádoby sběrný dvůr Louky  
*Zdroj: Vlastní zpracování*



Obrázek 20 Rozbité žárovky představující riziko nebezpečí  
*Zdroj: Vlastní zpracování*

Dalším nebezpečím, které spatřuji ve sběrném dvoře jsou příliš vysoké a obtížně přístupné kontejnery po uložení objemného odpadu. V současné době představují bezpečnostní riziko, protože občané musí vystoupat po schodech a zvednout těžký odpad,

aby ho mohli správně uložit. Tento postup může vést k úrazům, zejména při manipulaci s rozměrnými nebo těžkými předměty.

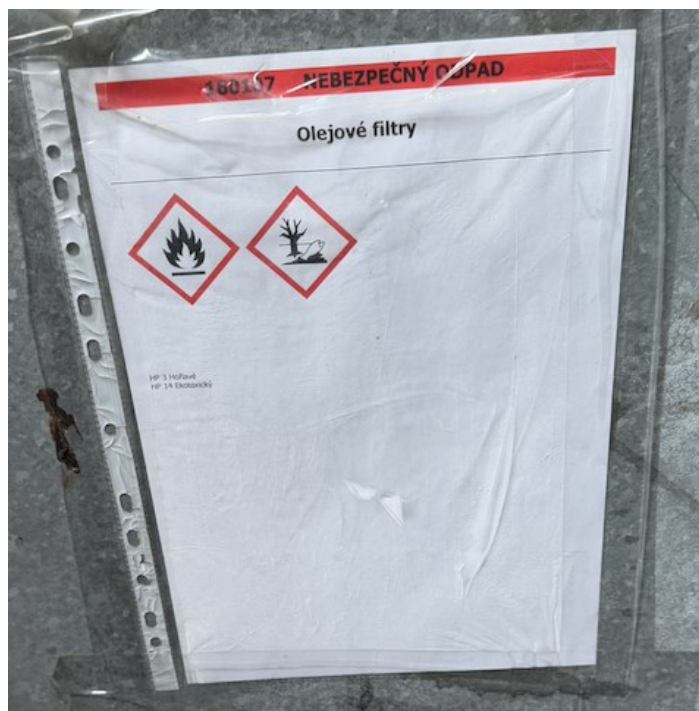


Obrázek 21 Nádoby určené pro objemný odpad

*Zdroj: Vlastní zpracování*

### Řešení

Jedním z hlavních opatření je správné označení nádob pro nebezpečné odpady. Každá nádoba by měla být označena podle typu odpadu, například olejové filtry, žárovky, baterie a další. Použití certifikovaných kontejnerů s jasnými piktogramy odpovídajícími platné legislativě zajistí lepší orientaci a minimalizaci rizika nesprávného odkládání odpadu. Nádoby by měly být přehledně a zorganizovaně rozmístěny na dobře přístupná místa. Některé nádoby již piktogramy obsahují, viz obrázek níže.



Obrázek 22 Označení nádob určených pro nebezpečný odpad

*Zdroj: Vlastní zpracování*

Mimo piktogramu by odpadové nádoby byly označeny i typem uloženého nebezpečného odpadu a jeho vlastnostech.

V případě ukládání žárovek obsahujících rtuť navrhuji použití speciálních boxů s ochrannou výplní, které zabrání mechanickému poškození. Těmito nádobami již sběrný dvůr disponuje. Nebo žárovky nechávat v papírových krabičkách pro snížení míry poškození. Žárovky by měly být skladovány v odděleném prostoru mimo ostatní odpady, ale nedocházelo k jejich náhodnému smíchání s jiným odpadem. Pracovníci sběrného dvora budou zaškoleni o správném nakládání s tímto odpadem a dohlížet na plnění požadavků návštěvníky sběrného dvora (jako je uložení žárovek do speciálních boxů nebo nechávání žárovek v papírových krabičkách).

V tabulce níže je seznam druhů nebezpečných odpadů, které sběrný dvůr Louky přijímá. Nádoby pro umístění těchto druhů nebezpečného odpadu je dle legislativy nutné označit příslušným piktogramem a řádným označením, který odpad je v nádobě uložen.

Tabulka 22 Seznam přijímaných nebezpečných odpadů ve sběrném dvoře Louky

| Katalogové číslo | Název druhu odpadu                                                                | Kategorie |
|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 08 01 11         | Odpadní barvy a laky obsahující organická rozpouštědla nebo jiné nebezpečné látky | N         |

|           |                                                                                                                                                        |   |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| 08 01 17  | Odpady z odstraňování barev nebo laků obsahující organická rozpouštědla nebo jiné nebezpečné látky                                                     | N |
| 08 03 17  | Odpadní tiskařský toner obsahující nebezpečné látky                                                                                                    | N |
| 13 02 05* | Nechlorované minerální motorové, převodové a mazací oleje                                                                                              | N |
| 13 02 08  | Jiné motorové, převodové a mazací oleje                                                                                                                | N |
| 13 02 02  | Kaly z odlučovačů oleje                                                                                                                                | N |
| 15 01 10  | Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné                                                                        | N |
| 15 01 11  | Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu včetně prázdných tlakových nádob                                                                   | N |
| 15 02 02  | Absorpční činidla, filtrační materiály (vč. olejových filtrů jinak blíže neurčených), čisticí tkaniny a ochranné oděvy znečištěné nebezpečnými látkami | N |
| 16 01 07  | Olejoyé filtry                                                                                                                                         | N |
| 16 01 13  | Brzdové kapaliny                                                                                                                                       | N |
| 16 01 14  | Nemrznoucí kapaliny obsahující nebezpečné látky                                                                                                        | N |
| 17 03 01  | Asfaltové směsi obsahující dehet                                                                                                                       | N |
| 17 06 03  | Jiné izolační materiály, které jsou nebo obsahují nebezpečné látky                                                                                     | N |
| 17 09 03  | Jiné stavební a demoliční odpady (včetně směsných stavebních a demoličních odpadů) obsahující nebezpečné látky                                         | N |
| 18 01 03  | Odpady, na jejichž sběr a odstraňování jsou kladeny zvláštní požadavky s ohledem na prevenci infekce                                                   | N |
| 18 01 06  | Chemikálie, které jsou nebo obsahují nebezpečné látky                                                                                                  | N |
| 18 01 08  | Nepoužitelná cytostatika                                                                                                                               | N |
| 18 01 09  | Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 18 01 08                                                                                                 | N |
| 20 01 13  | Rozpouštědla                                                                                                                                           | N |
| 20 01 14  | Kyseliny                                                                                                                                               | N |
| 20 01 15  | Zásady                                                                                                                                                 | N |
| 20 01 17  | Fotochemikálie                                                                                                                                         | N |
| 20 01 19  | Pesticidy                                                                                                                                              | N |
| 20 01 21  | Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť (pouze teploměry)                                                                                                 | N |
| 20 01 26  | Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25                                                                                                               | N |
| 20 01 28  | Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky                                                                               | N |
| 20 01 29  | Detergenty obsahující nebezpečné látky                                                                                                                 | N |
| 20 01 31  | Nepoužitelná cytostatika                                                                                                                               | N |
| 20 01 32  | Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 31                                                                                                 | N |
| 20 01 37  | Dřevo obsahující nebezpečné látky                                                                                                                      | N |

(Zdroj: Vlastní zpracování dle tszlin.cz)

Důležité je také správné umístění identifikačních listů nebezpečných odpadů. Tyto dokumenty obsahují název odpadu, kód odpadu, označení původce odpadu, fyzikální a chemické vlastnosti odpadu a klasifikaci nebezpečného odpadu. Dále obsahují požadavky pro bezpečné soustředění a přepravu odpadu a opatření při nehodách, haváriích a požárech. Tyto dokumenty navrhuji umístit na nástěnku v blízkosti vstupu do skladovacího prostoru, kde budou snadno dostupné pro zaměstnance. Vyvěšení identifikačních listů přispěje k bezpečí na pracovišti a usnadní průběh kontrol. Dále navrhuji vytvořit situační plán skladu,

na kterém by mělo být zakresleno umístění nádob na jednotlivé druhy odpadů. Tento situační plánec by měl být pravidelně dle potřeby aktualizován tak, aby odpovídal reálnému stavu skladovacích prostor. Rovněž situační plánec by měl být vyvěšen u vstupu do skladu nebezpečných odpadů. Doporučuji vytvoření standardizovaných polepek na nádoby, které by mohly být tištěny na běžné kancelářské tiskárně na etiketový samolepicí papír a které by mohly být vždy nalepeny na danou nádobu. Zároveň považuji za nutnost stanovit pravidla pro provádění vnitropodnikové kontroly skladu, a to vedoucím provozu sběrného dvora denně a ekologem firmy minimálně 1x měsíčně. O kontrole ze strany ekologa firmy by měl být učiněn vždy záznam do provozního deníku sběrného dvora, a to včetně se stanovením opatření k nápravě při zjištěných nedostatcích. Zároveň považuji za nutné provádět pravidelné opakované proškolení obsluhy sběrného dvora, a to alespoň ze strany ekologa firmy 1x ročně.

Řešením v případě vysokých špatně dostupných kontejnerů pro objemný odpad by bylo zajištění lepší přístupnosti. Tzn. otevření jejich zadní části a jejich umístění tak, aby bylo návštěvníkům sběrného dvora umožněno snadnější uložení velkoobjemového odpadu. Toto řešení by usnadnilo občanům manipulaci s odpady, snížilo riziko úrazů a zvýšilo komfort při ukládání těžkého odpadu. Zde je pochopitelně nutné vzít v potaz možnosti prostoru sběrného dvora a v případě nedostatku manipulačních ploch zvážit možnost zvýšení četnosti snížení počtu kontejnerů a s ohledem na to zároveň zvýšení četnosti vývozu kontejnerů, které zde zůstanou. Tak je možné docílit zlepšení manipulačního prostoru pro občany ve sběrném dvoře a zvýšení bezpečnosti provozu.

### **Financování návrhu**

V případě řešení přístupnosti kontejnerů pro velkoobjemový odpad nevznikají žádné další náklady. Jde pouze o jejich vhodnější umístění a zajištění snadnějšího přístupu.

Finanční náklady na zveřejnění identifikačních listů a opatření piktogramů pro nádoby s nebezpečným odpadem jsou minimální. Vedoucí sběrného dvora zajistí tisk identifikačních listů a jejich vyvěšení na nástěnku pro zaměstnance. Odhadované finanční náklady na tisk a objednání nové nástěnky činí přibližně 1 200 Kč. Pro označení nádob s nebezpečným odpadem bude potřeba celkem 31 ks piktogramů, které budou tištěny na běžné kancelářské tiskárně na etiketový samolepicí papír a budou nalepeny na danou nádobu. Finanční náklady tohoto opatření jsou minimální a mají zanedbatelný dopad na provozní náklady sběrného dvora.

Aby bylo zajištěno správné ukládání odpadu, je mimo označení odpadových nádob důležitá edukace zaměstnanců. Zaměstnanci si musí být jistí dle nového označení, do kterých odpadních nádob patří určitý odpad a zároveň o tomto instruovat návštěvníky sběrného dvora. Sběrný dvůr by zajistil proškolení svých zaměstnanců, ve kterém by účastníky informoval o novém označení nádob, organizaci provozu, vyvěšení identifikačních listů na nástěnce v blízkosti nádob s nebezpečnými odpady a zdůraznění instruování návštěvníku sběrného dvora o správném umístění nebezpečného odpadu. Toto proškolení by bylo vhodné zajišťovat pravidelně ekologem firmy, což nepředstavuje žádné zvýšené náklady. V případě externího školení odbornou osobou by se jednalo o cca 10 tis. Kč na jedno školení pro všechny obsluhy všech sběrných dvorů města. Takovéto školení by bylo vhodné alespoň 1x provést tak, aby si pracovníci uvědomili, jaké jsou legislativní požadavky a závazky pro firmu a co hrozí v případě zjištění nedostatků ze strany kontrolních orgánů.

## ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo analyzovat současný stav odpadového hospodářství ve statutárním městě Zlín a navrhnout opatření ke zlepšení efektivity systému nakládání s odpady. Dílčími cíli bylo provedení analýzy produkce odpadu, třídění, fungování sběrných dvorů a ostatních zařízení sloužících pro nakládání s odpady a zhodnocení finančních aspektů spojených s odpadovým hospodařením. Hypotéza, která předpokládala nedostatečnou edukaci občanů, byla potvrzena.

V teoretické části byly definovány základní pojmy související s odpadovým hospodářstvím, popsány druhy odpadů a principy nakládání s odpady, včetně moderních trendů a právního rámce v oblasti odpadového hospodářství v EU a v ČR. Praktická část byla zaměřena na analýzu systému nakládání s odpady mezi lety 2019 až 2023, fungování sběrných dvorů a zařízení pro nakládání s odpady, vývoj míry vytríděnosti jednotlivých komodit a finanční aspekty odpadového hospodářství.

Na základě analýzy a rozhovorů byly navrženy čtyři opatření pro zlepšení systému nakládání s odpady, zaměřené na edukaci občanů, zlepšení nakládání s vánočními stromky, snížení počtu černých skládek a optimalizaci fungování sběrných dvorů. Tato opatření byla konzultována s odborníky z oblasti odpadového hospodářství. Jedno opatření bylo realizováno v průběhu psaní diplomové práce.

Cíle diplomové práce byly naplněny, a konkrétní opatření přinesly konkrétní doporučení, která mohou přispět k efektivnímu nakládání s odpady ve městě Zlín. Realizace těchto opatření, zejména v oblasti edukace občanů a optimalizace fungování sběrného dvora Louky a zřízení Reuse pointu mohou vést k významnému zlepšení nakládání s odpady ze strany občanů a ke snížení dopadu na životní prostředí.

## SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

JANČÁŘOVÁ, Ilona. *Právo životního prostředí: zvláštní část*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-8041-6.

KISLINGEROVÁ, Eva, 2021. *Cirkulární ekonomie a ekonomika: společné paradigma, postavení, budoucnost a praktické souvislosti*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-802-7132-300.

KURAŠ, Mečislav. *Odpady a jejich zpracování*. Chrudim: Vodní zdroje Ekomonitor, 2014. ISBN 978-80-86832-80-7.

LANGET, David a MAHMOUDI, Said. *EU Environmental Law and Policy*. Oxford: Oxford University Press, 2016. ISBN 978-01-98753-93-3.

MALČEKOVÁ, Hana a Vlastimil ŠIMEK. *Průvodce odpadovým hospodářstvím: praktická příručka*. Praha: Linde Praha, 2014. Praktická právnická příručka. ISBN 978-80-7201-905-2.

MALEČKOVÁ, Hana. *Průvodce odpadovým hospodářstvím: praktická příručka*. Praha: Linde Praha, 2014. ISBN 978-80-210-8041-6.

MUKHERJEE, Gunjan a Sunny DHIMAN, ed. *Waste Management: Opportunities and Challenges for Sustainable Development*. Boca Raton: CRC Press, 2022. ISBN 978-0-429-34110-6.

NOVÁK, Adam. *Mikroplasty a plasty z právního pohledu*. Praha: Univerzita Karlova, 2022. ISBN 978-80-7630-026-2.

VANDYKE, Anita, 2020. *A zero waste life: in thirty days*. New York: Apollo Publishers. ISBN 978-0143-791-37-9.

VEBER, Jaromír a ŠVECOVÁ Lenka. *Udržitelnost a udržitelný management*. Praha: Grada Publishing, 2023. ISBN 978-802-7108-978.

WORRELL, William A. a P. Aarne VESILIND, 2021. *Solid waste engineering*. 2nd ed. Starndord: Cengage Learning. ISBN 978-80-247-5464-2.

YASER, Abu Zahrim, Husnul Azan TAJARUDIN a Asha EMBRANDIRI, ed. *Waste Management, Processing and Valorisation*. Singapore: Springer Nature, 2022. ISBN 978-981-16-7653-6

**Webové zdroje:**

68. výzva – Předcházení vzniku odpadu, 2025. Online. Opzp.cz. Dostupné

z: <https://opzp.cz/dotace/68-vyzva/>. [cit. 2025-03-18].

Dotříd'ovací linka, © 2025. Online. Tszlin.cz. Dostupné z: [https://www.tszlin.cz/o-](https://www.tszlin.cz/o-trideni/dotridovaci-linka)

trideni/dotridovaci-linka. [cit. 2025-03-20].

European green deal, 2025. Online. European Commission. Dostupné

z: [https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal\\_cs](https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_cs). [cit. 2025-04-21].

Evropská komise, 2019. Online. Eur-lex.europa.eu. Dostupné z: [https://eur-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0640)

lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0640. [cit. 2025-04-21].

Evropská strategie pro plasty v oběhovém hospodářství, 2018. Online. Evropská komise.

Dostupné z: [https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018DC0028)  
content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018DC0028. [cit. 2025-01-20].

Green deal, 2025. Online. Rada Evropské unie. Dostupné

z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/european-green-deal/>. [cit. 2025-03-18].

Horizont Evropa, © 2025. Online. Dotaceeu.cz. Dostupné

z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/unijni-programy-\(1\)/inovace,-site-a-](https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/unijni-programy-(1)/inovace,-site-a-jednotny-trh/horizont-evropa)  
jednotny-trh/horizont-evropa. [cit. 2025-04-21].

Informace o фондеch EU, © 2025. Online. Dotaceeu.cz. Dostupné

z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/informace-o-fondech-eu>. [cit. 2025-04-21].

Katalog odpadů, ©2025. Online. Ministerstvo životního prostředí. Dostupné

z: [https://www.mzp.cz/cz/katalog\\_odpadu](https://www.mzp.cz/cz/katalog_odpadu). [cit. 2025-03-09].

Katalog odpadů. Online. Katalog odpadu. 2025. Dostupné z: <https://katalogodpadu.cz>. [cit. 2025-03-09].

Katastr nemovitostí, 2025. Online. Nahlizenidokn.cuzk.gov.cz. Dostupné

z: <https://nahlizenidokn.cuzk.gov.cz>. [cit. 2025-03-18].

Kompost pro občany, © 2025. Online. Zlin.eu. Dostupné z: [https://www.zlin.eu/tiskove-](https://www.zlin.eu/tiskove-zpravy/kompost-pro-obcany-zlina-je-jiz-k-dispozici-67d9)  
zpravy/kompost-pro-obcany-zlina-je-jiz-k-dispozici-67d9. [cit. 2025-03-20].

Komunální odpady, ©2025. Online. Ministerstvo životního prostředí. Dostupné

z: [https://www.mzp.cz/cz/komunalni\\_odpady](https://www.mzp.cz/cz/komunalni_odpady). [cit. 2025-03-09].

*Maps*, 2025. Online. Apple.com. Dostupné z: <https://www.apple.com/maps/>. [cit. 2025-03-18].

*Mapy*, 2025. Online. Mapy.cz. Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka?q=zlin&source=muni&id=3045&ds=2&x=17.6732153&y=49.2300736&z=11>. [cit. 2025-03-16].

*Mapy.cz*, 2025. Online. Mapy.cz. Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka?q=zlin&source=muni&id=3045&ds=2&x=17.6732153&y=49.2300736&z=11>. [cit. 2025-03-18].

*Místní poplatek za komunální odpad*, © 2025. Online. Portal.zlin.eu. Dostupné z: <https://portal.zlin.eu/z-situace/detail/90>. [cit. 2025-03-18].

*Místopisný průvodce*, 2025. Online. Mistopisy.cz. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10322/zlin/pocet-obyvatel/>. [cit. 2025-03-16].

*Odpadové hospodářství a cirkulární ekonomika*, ©2025. Online. Ministerstvo životního prostředí. Dostupné z: <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/odpadove-hospodarstvi-a-cirkularni-ekonomika>. [cit. 2025-01-20].

*Odpadové hospodářství Zlín*, © 2025. Online. Zlín.eu. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/odpadove-hospodarstvi-0>. [cit. 2025-03-18].

*Plán odpadového hospodářství ČR*, ©2025. Online. Ministerstvo životního prostředí. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/cz/plan\\_odpadoveho\\_hospodarstvi\\_cr](https://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr). [cit. 2025-03-16].

*Plán odpadového hospodářství*, ©2025. Online. ECOSERVIS. Dostupné z: <https://ecoservis.eu/plan-odpadoveho-hospodarstvi/>. [cit. 2025-03-16].

*Plány odpadového hospodářství krajů*, ©2025. Online. Ministerstvo životního prostředí. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/cz/plany\\_odpadoveho\\_hospodarstvi\\_kraju](https://www.mzp.cz/cz/plany_odpadoveho_hospodarstvi_kraju). [cit. 2025-03-16].

*Plastics strategy*, 2025. Online. European Commission. Dostupné z: [https://environment.ec.europa.eu/strategy/plastics-strategy\\_en](https://environment.ec.europa.eu/strategy/plastics-strategy_en). [cit. 2025-04-21].

*Politika v oblasti životního prostředí*, 2025. Online. Europarl. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/section/193/politika-v-oblasti-zivotniho-prostredi>. [cit. 2025-03-18].

*Program Life*, © 2025. Online. Dotaceeu.cz. Dostupné

z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/unijni-programy-2021\\_2027/zivotni-prostredi-a-klima/program-life](https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/unijni-programy-2021_2027/zivotni-prostredi-a-klima/program-life). [cit. 2025-04-21].

*Recyklace*. Online. Třídění odpadu. © 2007–2025. Dostupné

z: <https://www.trideniodpadu.cz/recyklace>. [cit. 2025-03-09].

*Rejstřík*, 2025. Online. Justice.cz. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=706498&typ=PLATNY>. [cit. 2025-04-21].

*Sběrné dvory*, © 2025. Online. Tszlin.cz. Dostupné z: <https://www.tszlin.cz/ukladani-odpadu/sberne-dvory>. [cit. 2025-03-20].

*Skládka*, © 2025. Online. Tszlin.cz. Dostupné z: <https://www.tszlin.cz/ukladani-odpadu/skladka>. [cit. 2025-03-20].

*Skládkování*. Online. Jak třídit. © 1992-2025. Dostupné

z: <https://www.jaktridit.cz/cz/odpady/nakladani-s-odpady/skladkovani/>. [cit. 2025-03-09].

*Soutěž obcí*, © 2025. Online. Zlinsky.trideni.cz. Dostupné

z: <https://zlinsky.trideni.cz/uvod/nas-kraj/soutez-obci/>. [cit. 2025-04-06].

*Spalování odpadu*. Online. Odpadový hospodář. © 2016–2025. Dostupné

z: <http://odpadovy-hospodar.cz/spalovani-odpadu/spalovani-odpadu>. [cit. 2025-03-09].

*Strategie Zlín 2030 - finální dokument*, ©2025. Online. Zlin.eu. Dostupné

z: <https://www.zlin.eu/strategie-zlin-2030-finalni-dokument>. [cit. 2025-03-16].

*Strategy EU*, 2025. Online. European Commission. Dostupné

z: [https://environment.ec.europa.eu/strategy\\_en](https://environment.ec.europa.eu/strategy_en). [cit. 2025-03-15].

*Trendy v udržitelnosti a cirkulární ekonomice*, 2024. Online. Společně-udržitelně.

Dostupné z: [https://www.spolecne-udrzitelne.cz/aktuality/inspirace/rok-2024-trendy-v-udrzitelnosti-a-cirkularni-ekonomice/?utm\\_source=chatgpt.com](https://www.spolecne-udrzitelne.cz/aktuality/inspirace/rok-2024-trendy-v-udrzitelnosti-a-cirkularni-ekonomice/?utm_source=chatgpt.com). [cit. 2025-01-20].

*Tříděné odpady*. Online. Jak třídit. © 1992-2025. Dostupné

z: <https://www.jaktridit.cz/cz/trideni/tridene-odpady/>. [cit. 2025-03-09].

*Třídění odpadu*. Online. Samosebou. © 2025. Dostupné

z: <https://www.samosebou.cz/slovník/trideni-odpadu/>. [cit. 2025-03-09].

*Tszlin.cz*, © 2025. Online. Tszlin.cz. Dostupné z: <https://www.tszlin.cz/ukladani-odpadu/sberne-dvory>. [cit. 2025-03-31].

*Typy orgánů a institucí EU*, 2025. Online. Evropská unie. Dostupné z: [https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies\\_cs](https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_cs). [cit. 2025-03-15].

*Vyhodnocení OH Zlín za rok 2023*, © 2025. Online. Zlín.eu. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/odpadove-hospodarstvi-0>. [cit. 2025-03-18].

*Základní informace o Zlíně*, 2025. Online. Ic-zlin. Dostupné z: <http://www.ic-zlin.cz/24990-zakladni-informace-o-zline>. [cit. 2025-03-16].

*Závěrečný účet města za rok 2023*, 2025. Online. European Commission. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/tiskove-zpravy/zaverecny-ucet-mesta-za-rok-2023-hospodareni-s-prebytkem-a-nizka-zadluzenost-66a2>. [cit. 2025-04-21].

*Zelená dohoda pro Evropu*, 2019. Online. Rada Evropské Unie. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/european-green-deal/>. [cit. 2025-03-01].

*Zero waste*, 2025. Online. European Commission. Dostupné z: [https://commission.europa.eu/news/zero-waste-zero-excuses-what-eu-doing-manage-waste-better-2025-03-31\\_cs](https://commission.europa.eu/news/zero-waste-zero-excuses-what-eu-doing-manage-waste-better-2025-03-31_cs). [cit. 2025-04-21].

### **Zákony/Vyhlášky/Nářízení**

ČESKO, 2021. *Obecně závazná vyhláška č. 11/2021 ze dne, kterou se stanovuje obecní systém odpadového hospodářství a podmínky pro spalování suchého rostlinného materiálu v otevřených ohništích (vyhláška o odpadech)*. Online. Sbírka právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů. ©2025 Dostupné z: <https://sbirkapp.gov.cz/detail/SPP3PKVLWDTQ7HJQ>. [cit. 2025-03-17].

ČESKO. *Nářízení vlády č. 111/2002 Sb. ze dne 29.03.2002, Nářízení vlády, kterým se stanoví výše zálohy pro vybrané druhy vratných zálohovaných obalů*. Online. Zákony pro lidi. 2010-2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-111>. [cit. 2025-03-15].

ČESKO. *Vyhláška č. 16/2022 Sb. ze dne 28.01.2022, Vyhláška o podrobnostech nakládání s některými výrobky s ukončenou životností*. Online. Zákony pro lidi. 2010-2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2022-16>. [cit. 2025-03-15].

ČESKO. *Vyhláška č. 8/2021 Sb. ze dne 12.01.2021, Vyhláška o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů)*. Online. Zákony pro lidi. 2010-2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-8?text=katalog+odpadu>. [cit. 2025-03-07].

ČESKO. *Zákon č. 185/2001 Sb. ze dne 14.03.2001, Zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů*. Online. Zákony pro lidi. 2010-2025. Dostupné

z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-185>. [cit. 2025-03-15].

ČESKO. *Zákon č. 238/1991 Sb. ze dne 20.06.1991, Zákon o odpadech*. Online. Zákony pro lidi. 2010-2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-238>. [cit. 2025-03-15].

ČESKO. *Zákon č. 243/2022 Sb. ze dne 31.08.2022, Zákon o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí*. Online. Zákony pro lidi. 2010-2025. Dostupné

z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2022-243>. [cit. 2025-03-15].

ČESKO. *Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech ze dne 23.12.2020*. Online. Zákony pro lidi.

2010-2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-541?text=185%2F2021+Sb>. [cit. 2025-03-07].

ČESKO. *Zákon č. 542/2020 Sb. ze dne 23.12.2020, Zákon o výrobcích s ukončenou životností*. Online. Zákony pro lidi. 2010-2025. Dostupné

z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-542>. [cit. 2025-03-15].

*EUR-Lex*, ©2025. Online. Evropská unie. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/advanced-search-form.html?locale=cs>. [cit. 2025-03-15].

*Přehled směrnic*, 2025. Online. Informační systém pro implementaci práva EU. Dostupné

z: <https://isap.vlada.cz/atesty/smersabl.nsf/celexuv?OpenView>. [cit. 2025-03-15].

**SEZNAM OBRÁZKŮ**

|                                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Obrázek 1 Hierarchie nakládání s odpady .....                                                     | 23 |
| Obrázek 2 Poloha Zlína .....                                                                      | 37 |
| Obrázek 3 Volně odložené vánoční stromky .....                                                    | 43 |
| Obrázek 4 Seřezaný vánoční stromek uložený v pytli .....                                          | 43 |
| Obrázek 5 Černá skládka – dřevěné desky .....                                                     | 45 |
| Obrázek 6 Černá skládka – matrace .....                                                           | 46 |
| Obrázek 7 Sběrné dvory .....                                                                      | 47 |
| Obrázek 8 Zařízení pro nakládání s odpady Zlín .....                                              | 57 |
| Obrázek 9 Vyříděné dřevo na skládce Suchý důl .....                                               | 58 |
| Obrázek 10 Dřevo po zpracování .....                                                              | 58 |
| Obrázek 11 Účast na kampani „Jak moc (ne)třídíme odpad?“ .....                                    | 64 |
| Obrázek 12 Leták – velkoobjemový odpad (světlý) .....                                             | 74 |
| Obrázek 13 Leták „Co s vánočním stromkem?“ .....                                                  | 76 |
| Obrázek 14 Odložené věci na sběrném dvoře, které by mohly být ještě využity .....                 | 78 |
| Obrázek 15 Sběrný dvůr Zálešná – katastrální mapa .....                                           | 79 |
| Obrázek 16 Sběrný dvůr Zálešná – návrh rozšíření .....                                            | 79 |
| Obrázek 17 Výstřižek textace z provozního řádu SD Louky .....                                     | 82 |
| Obrázek 18 Výstřižek textace z provozního řádu z kapitoly 10 týkající se zásad první pomoci ..... | 83 |
| Obrázek 19 Neoznačené nádoby sběrný dvůr Louky .....                                              | 84 |
| Obrázek 20 Rozbité žárovky představující riziko nebezpečí .....                                   | 84 |
| Obrázek 21 Nádoby určené pro objemný odpad .....                                                  | 85 |
| Obrázek 22 Označení nádob určených pro nebezpečný odpad .....                                     | 86 |

## SEZNAM TABULEK

|                                                                                                                                                                                                         |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Tabulka 1 Vybrané druhy komunálního odpadu dle katalogu odpadů .....                                                                                                                                    | 19 |
| Tabulka 2 Vývoj počtu obyvatel.....                                                                                                                                                                     | 38 |
| Tabulka 3 Celkové množství vyprodukovaných vytríděných složek komunálního odpadu a směsného odpadu (v tunách) z nádob, sběrných dvorů, mobilních svozů nebo pytlů .....                                 | 40 |
| Tabulka 4 Vývoj produkce SKO a BRKO v letech 2019 až 2023.....                                                                                                                                          | 42 |
| Tabulka 5 Produkce vánočních stromků v letech 2019 až 2023 .....                                                                                                                                        | 42 |
| Tabulka 6 Produkce velkoobjemového odpadu v letech 2019 až 2024.....                                                                                                                                    | 44 |
| Tabulka 7 Počet odklizených černých skládek v tunách v letech 2019 až 2023 .....                                                                                                                        | 45 |
| Tabulka 8 Celkový odložený odpad v tunách na všech skládkách ve Zlíně v letech 2019 až 2023.....                                                                                                        | 47 |
| Tabulka 9 Celkové množství uloženého odpadu ve SD Zálešná v tunách občany města Zlín v letech 2019-2023 .....                                                                                           | 48 |
| Tabulka 10 Celkové množství uloženého odpadu ve SD Zálešná v tunách všemi subjekty v letech 2019-2023 .....                                                                                             | 49 |
| Tabulka 11 Celkové množství uloženého odpadu ve SD Louky v tunách občany města Zlín v letech 2019-2023 .....                                                                                            | 51 |
| Tabulka 12 Celkové množství uloženého odpadu ve SD Louky v tunách všemi subjekty v letech 2019-2023.....                                                                                                | 52 |
| Tabulka 13 Celkové množství uloženého odpadu ve SD Malenovice v tunách občany města Zlín v letech 2019-2023 .....                                                                                       | 54 |
| Tabulka 14 Celkové množství uloženého odpadu ve SD Malenovice v tunách všemi subjekty v letech 2019-2023 .....                                                                                          | 55 |
| Tabulka 15 Celkové navedené množství odpadů v tunách na skládku Suchý důl v letech 2019 až 2023 .....                                                                                                   | 57 |
| Tabulka 16 Celkové množství vyprodukovaných vytríděných složek komunálního odpadu a směsného odpadu (v tunách) z nádob, sběrných dvorů, mobilních svozů nebo pytlů, ze škol, z výkupu, kompostárny..... | 59 |
| Tabulka 17 Míra třídění ve městě Zlín.....                                                                                                                                                              | 60 |
| Tabulka 18 Příjmy za rok 2023.....                                                                                                                                                                      | 61 |
| Tabulka 19 Provozní výdaje za rok 2023.....                                                                                                                                                             | 62 |
| Tabulka 20 Výsledky rozborů pro veřejnost 2019.....                                                                                                                                                     | 62 |
| Tabulka 21 Cenový výzkum kontejnerů od tří různých dodavatelů .....                                                                                                                                     | 81 |
| Tabulka 22 Seznam přijímaných nebezpečných odpadů ve sběrném dvoře Louky .....                                                                                                                          | 86 |

**SEZNAM GRAFŮ**

|                                                                                                              |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Graf 1 Změna počtu obyvatel měst Zlín za jednotlivé roky .....                                               | 38 |
| Graf 2 Poměr vybraných složek komunálního odpadu pro rok 2023 .....                                          | 41 |
| Graf 3 Vývoj SKO a BRKO v letech 2019–2023 .....                                                             | 42 |
| Graf 4 Procentuální porovnání uloženého odpadu občany města Zlín a ostatními subjekty ve SD Zálešná .....    | 50 |
| Graf 5 Procentuální porovnání uloženého odpadu občany města Zlín a ostatními subjekty ve SD Louky .....      | 53 |
| Graf 6 Procentuální porovnání uloženého odpadu občany města Zlín a ostatními subjekty ve SD Malenovice ..... | 56 |
| Graf 7 Míra třídění v letech 2019 až 2023 .....                                                              | 61 |

## SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Apod. A podobně

BRKO Biologicky rozložitelný komunální odpad

ČR Česká republika

ČSÚ Český statistický úřad

EEA Evropská agentura pro životní prostředí

EU Evropská unie

Mil. Milion

MŽP Ministerstvo životního prostředí

Např. Například

NK Neklasifikovatelný plastový odpad

POH Plány odpadového hospodářství

POHK Plán odpadového hospodářství kraje

S.r.o. Společnost s ručením omezeným

SD Sběrné dvory

SKO Směsný komunální odpad

Tis. Tisíc

Tzn. To znamená

ZEVO Zařízení pro energetické využití odpadu